בעזהשי"ת

ספר

עֲצָתוֹ אֱמוּנָה

אִידִישׁ

פָּרָשַׁת הַאֲזִינוּ-וְזֹאת הַבְּרָכָה א'

תשע"ח

היכל הקודש

הכתובת להשיג את הספר הקדוש הזה וכל ספרי
אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע וספרי תלמידיו הקדושים

To obtain this and other Breslov publications:

היכל הקודש וויליאמסבורג
HEICHAL HAKODESH WILLIAMSBURG
27 Skillman Street
718-384-1652

היכל הקודש מאנסי
HEICHAL HAKODESH MONSEY
32 Dolson Rd.
347-733-7551

היכל הקודש קרית יואל
HEICHAL HAKODESH KIRYAS JOEL
8 Hayes Ct.
845-467-5299

היכל הקודש קרית יואל
HEICHAL HAKODESH KIRYAS JOEL
8 Premishlan Way
845-243-0563

בארץ ישראל:
מוסדות "היכל הקודש" חסידי ברסלב
שע"י עמותת "ישמח צדיק-קהילת ברסלב בגליל"
בהסייתדות ע"י כ"ק מוהרא"ש זצוק"ל
רחוב רבי נחמן מברסלב 1 ת.ד. 421 יבנאל 15225
טלפון רב קווי 04-6708356
פקס: 04-6708359

Visit our new website: www.breslevcenter.com
לשמוע השיעורים 212-444-9191

Find our entire book selection at:
AMAZON.COM
To donate and/or sponsor one of our books please call:
845-248-1651

בעזרת ה׳ יתברך - יום א׳ פרשת האזינו, כ״ו אלול, שנת תשע״ז לפ״ק

לכבוד ... נרו יאיר

געלויבט דעם אייבערשטן אז מיר פארן שוין היינט צום הייליגן רבי׳ן קיין אומאן צו זיין דארט ראש השנה. עס איז נישט דא קיין צייט היינט פאר קיין לאנגע בריוו ווייל איך דארף אהיים גיין פאקן מיינע פעקלעך.

ברוך השם אז איך פאר מיט מיינע קינדער. איך בין זיך נוהג צו נעמען מיינע קינדער יעדעס יאר ראש השנה, וואס דאס האט דער רבי האט געוואלט, אזוי ווי עס איז באוואוסט די מעשה אז ווען ר׳ יודל פון דאשוב זכותו יגן עלינו, איינער פון די גרויסע תלמידים פון רבי׳ן איז געקומען צום רבי׳ן אויף ראש השנה - אזוי ווי דער רבי האט געהייסן, האט זיין זון אויך זייער שטארק געוואלט מיט קומען, אבער ר׳ יודל האט געהאט גוטע תירוצים פארוואס ער זאל אים נישט מיט נעמען, ער איז נאך צו יונג - האט דער טאטע ר׳ יודל גע׳טענה׳ט, און עס איז זייער שווער די וועג וכו׳, און ער האט נישט קיין געלט. ווען ער איז אריין געקומען צום רבי׳ן געבן שלום - דער רבי האט דאך אלעס געזען און אלעס געוואוסט - רופט זיך אן דער רבי צו אים: ״איך בין א וואונדער, דער טאטע קומט צו מיר, גלייבט ער דאך אין מיר, און דער זון גלייבט אויך אין מיר, און פון דעסטוועגן האלט דער טאטע אפ דעם זון פון קומען צו מיר״; זעט מען אז דער רבי האט געוואלט מען זאל קומען צו אים מיט די קינדער. אזוי אויך האט דער רבי צוגעזאגט א מורא׳דיגע הבטחה פאר א קינד וואס קומט צו אים (חיי מוהר״ן, סימן תקיז): ״אֲנִי בָּטוּחַ בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁכָּל תִּינוֹק שֶׁיָּבוֹא לְפָנַי קוֹדֶם שֶׁיַּגִּיעַ לְבֶן שֶׁבַע שָׁנִים, בְּוַדַּאי יִהְיֶה נָקִי מִן הַחֵטְא עַד יוֹם חֲתֻנָּתוֹ״, איך זאג צו, אז א יעדע קינד וואס וועט קומען צו מיר פאר די זיבן יאר, וועט גיין צו זיין חתונה מיט א ריינע העמד; ממילא, פון פאר די זיבן יאר נעם איך מיינע קינדער יעדעס יאר קיין אומאן.

אנדערע קוקן אויף געלט וכו׳; אבער עס איז נישט ריכטיג, ווייל מען דארף מחנך זיין קינדער, בפרט אויף אזא הייליגע זאך ווי קומען קיין אומאן אויף ראש השנה, אזוי ווי דער רבי האט געזאגט (שיחות הר״ן, סימן רט): ״אַייעֶרֶע קִינְדֶער זָאלְט אִיר מוֹדִיעַ זַיין וָואס דָא הָאט זִיךְ גֶעטוּן״, און ר׳ נתן זאגט (שם): וְאָמַר בְּרֶתֶת וְזִיעַ בְּהִתְלַהֲבוּת נוֹרָא, דער רבי האט דאס געזאגט מיט א מורא׳דיגע פלאם און מיט א פלאקער; אז מיר זאלן צוואויסן טון פאר אונזערע קינדער אז עס איז דא א רבי אויף דער וועלט וואס פארשטייט יעדן איד, און ווער עס פאלגט זיינע עצות קען זוכה זיין צו ווערן א גרויסע צדיק און א גרויסע בעל מדריגה, אזוי ווי דער רבי האט געזאגט (חיי מוהר״ן, סימן שנח): מיט יעדע שמועס וואס איך שמועס מיט

ענק, קען מען זוכה זיין צו זיין אן ערליכער איד, און אפילו א צדיק גמור א גאנץ לעבן - און ערליכער איד אזוי ווי איך מיין אן ערליכער איד", נאך האט דער רבי געזאגט (חיי מוהר"ן, סימן שכ): "כָּל מִי שֶׁיְּצַיֵּת אוֹתִי וִיקַיֵּם כָּל מַה שֶּׁאֲנִי מְצַוֶּה, בְּוַדַּאי יִהְיֶה צַדִּיק גָּדוֹל יִהְיֶה מַה שֶּׁיִּהְיֶה", ווער עס וועט מיר פאלגן, און ער וועט טון אלעס וואס איך הייס, וועט זיכער ווערן א גרויסע צדיק, זאל עס זיין ווער עס זאל נאר זיין.

מיר דארפן זיך היינט אפשערן פאר מיר פארן, ווייל און אומאן איז נישט וואו זיך צו שערן; אין שלחן ערוך שטייט (אורח חיים סימן תקפ"א, סעיף ה): "וּמִסְתַּפְּרִין בְּעֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה", מען שערט זיך אפ ערב ראש השנה; דער טעם איז, כדי צו ווייזן אז מיר זענען פארזיכערט אז מיר וועלן באקומען א גוט געבענטשט יאר. אבער וויבאלד מיר זענען ערב ראש השנה אין אומאן, און דארט איז נישט שייך זיך צו שערן, זאלסטו זיך שוין אפשערן לכבוד יום טוב נאך פאר מיר פארן ארויס.

נעם דיר מיט א קליינע משניות'ל מיט א תהילים'ל, אז דו זאלסט האבן וואס צו לערנען אויפן וועג און זאלסט זיך נישט מטמא זיין די אויגן; מוהרא"ש האט פארציילט אז עס איז געווען א ברסלב'ער חסיד ר' שמואל טשעטשיק זכרונו לברכה, האט ער געזאגט: "מיר זענען טאקע געווען אין אומאן און געזאגט דעם 'תיקון הכללי', אבער נאכן זיין אין קיעוו אין ערפארט, דארף מען שוין צוריק פארן צום רבינ'ס ציון נאכאמאל זאגן די 'תיקון הכללי', פון די שמוציגע ערפארט וואו מען איז זיך מטמא די אויגן"; בפרט אין קיעוו וואס די אוקריינישע גוים זענען די נידעריגסטע וואס עס איז נאר דא. נעם א משניות און זאג א פרק און נאך א פרק - דאס וועט דיר אויסוואשן דיין נשמה, אנשטאט קוקן מאוויס וואס ברענט אויס דעם מח. טראכט אריין: 'געוואלד און געשריגן, וואו פארן מיר יעצט? מיר פארן דאך צום רבי'ן ער זאל אונז מתקן זיין, ער זאל אונז ארויס נעמען פון די הענט פונעם יצר הרע וואו מיר זענען נעבעך אריין געפאלן'. דערפאר פאק דיר איין אפאר ספרים אויפן וועג, און דאס וועט דיר היטן פון אלעם שלעכט.

דאס יאר וועלן מיר דאווענען תפילת שחרית און מוסף ביידע טעג אין גרויסן בית המדרש היכל הקודש (מעגאמעטער), און אלע אנדערע תפילות - מנחה מעריב און אלע דריי תפילות שבת, וועלן מיר דאווענען אינעם בית המדרש נעבן דעם חצר וואו מיר עסן. איך האף מיטן אייבערשטנ'ס הילף אז קומענדיגע יאר וועלן מיר שוין האבן אונזער אייגענעם בנין, דעמאלט וועלן מיר דאווענען אלע תפילות אינעם נייעם בית המדרש.

איך האף זיך צו זען מיט דיר אין אומאן; זע זיך צו האלטן מיט תלמידי היכל הקודש, וואס זיי פאלגן דעם רבי'ן בתמימות ופשיטות. אנגעפאנגען מיט הפצה און ווער רעדט נאך פון סדר דרך הלימוד וכו' וכו'.

מען דארף אסאך בעטן דעם אייבערשטן אז מען זאל זיך נישט לאזן נארן, דער רבי זאגט (שיחות הר"ן, סימן נא): "אֶת זֶה תְּקַבְּלוּ מִמֶּנִּי, שֶׁלֹּא יַטְעֶה אֶתְכֶם הָעוֹלָם", דאס זאלט איר מקבל זיין פון מיר, איר זאלט אייך נישט לאזן נארן, די וועלט נארט אייך; מאך דיר א חשבון, ווער איז דיר מחזק דו זאלסט יעדן טאג עפענען א גמרא? ווער איז דיר מחזק דו זאלסט האבן סבלנות אין שטוב, ווער שטארקט דיר דו זאלסט ווייטער גיין אין שול דאווענען? נאר אויף אזא פלאץ זאלסטו זיך דרייען, אפילו עס איז נישט אזוי דערהויבן, און עס איז נישט אזוי עובד'יש וכו' וכו'.

דער רבי זאגט (שיחות הר"ן, סימן ריד): "עֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה רָאוּי לִיתֵּן עַל פִּדְיוֹן", ערב ראש השנה זאל מען מאכן א פדיון נפש; איך בעט דיר דו זאלסט זיך נישט זוכן קיין פרישע צדקה'ס וואו צו געבן פדיון נפש, נאר זאלסט מיר איבערגעבען די געלט פאר א 'פדיון נפש'. געלויבט דער אייבערשטן אז די ישיבה שטייט שוין ניין יאר, און יעצט גייען מיר אריין אינעם צענטן יאר, איך נעם נישט קיין געלט פון די ישיבה, איך דארף נישט קיין געלט פאר מיר, מיין גאנצע כוונה איז נאר צו פארשפרייטן דעם רבינ'ס לימודים און עצות פאר נאך א איד. אז איך בין געוואויר געווארן אז מען קען לעבן א שיין לעבן דא אויף דער וועלט, וועל איך עס אויסזאגן פאר נאך א איד. דערפאר בעט איך דיר זייער מיין טייערע ליבער חבר, העלף מיר פארשפרייטן דעם הייליגן רבינ'ס ליכטיקייט אויף די גאנצע וועלט, ועסטו זוכה זיין צו אלע ברכות און אלע ישועות.

א גרינגע רייזע, און א גוט געבענטשט יאר.

...

~~~~~~~~~~~

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת האזינו, כ"ז אלול, שנת תשע"ז לפ"ק

לכבוד ... נרו יאיר
~~~~~~~~~~~

געלויבט דעם אייבערשטן אז מיר זענען שוין אין אומאן; אזוי פיל תפילות האבן מיר געבעטן א גאנץ יאר, יעדן איינציגסטן טאג, אז מיר זאלן זוכה זיין צו קומען צום רבי'ן אויף ראש השנה, און יעצט זענען מיר דא, דארפן מיר זען אויסצוניצן די צייט.

איך בעט דיר זייער זאלסט זיך זייער אכטונג געבן נישט גיין זוכן מציאות ביי די רוסישע גוים, ווייל מען קען חס ושלום נכשל ווערן אין שמירת עינים וכו'; די בעסטע זאך איז אז מען גייט נאר צום ציון, און אין די איבעריגע צייט זאלסטו זיצן אין דיין דירה. ברוך השם מיר האבן אונזערע ד' אמות, א ריינע פלאץ, א פלאץ פון אינגעלייט און בחורים וואס יעדער לערנט זיינע שיעורים כסדרן יעדן טאג, א פלאץ פון קדושה, וואו אינגעלייט און בחורים רעדן איידל וכו', בעט איך דיר זאלסט זיך נישט דרייען וכו', נאר בלייב זיצן אין דיין דירה, לערן דיינע שיעורים כסדרן, און זיי עוסק זיך צוצוגרייטן אלע הכנות פאר יום טוב.

יעצט אז דו ביסט שוין אין אומאן גיי צום ציון און גיס דיר אויס דיין הארץ צום אייבערשטן, פארצייל אים אלעס וואס איז אויף דיר אריבער מיום הולדך; זיי זיך מתוודה צום אייבערשטן, פארצייל אים בפרטי פרטיות וואס דו גייסט אריבער, דיינע נסיונות און דורכפעלער, דיינע מחשבות דיבורים ומעשים וואס זענען נישט ווי עס דארף צו זיין. איך זאלסטו בעטן פאר דיר און פאר דיין משפחה, פאר דיין ווייב און קינדער, ווייל ביים ציון קען מען אלעס פועל'ן.

מוהרא"ש זכרונו לברכה האט דערציילט א מורא'דיגע מעשה וואס ער האט געהערט פון א באגלייבטן איד, איינער פון אנשי שלומינו פון פריערדיגן דור; האט דער איד דערציילט אז ער איז געווען ביים ציון ערב ראש השנה צוזאמען מיט אנשי שלומינו, פלוצלינג איז אנגעקומען א איד, אויך איינער פון אנשי שלומינו, ער האט מיטגעברענגט מיט זיך זיין זון, דער קינד האט נעבעך נישט געקענט גיין, ער איז געווען פארלאזירט אויף זיינע פיס רחמנא לצלן, און דער טאטע האט אים געטראגן אויף זיינע אקסלען, דער איד איז געשטאנען אין א זייט און געווארט ווילאנג אלע ווען אהיים גיין. עס איז געווארן נאכמיטאג ווען אלע זענען שוין געגאנגען צום קלויז דאווענען מנחה, האט דער איד צוזאמגענומען אלע שטויב פון ציון צו איין פלאץ, און ער האט אריין געזעצט זיין קינד אין די שטויב, און ער איז דארט געזעצן און געוויינט אז זיין זון זאל האבן א רפואה שלימה, ער זאל קענען גיין מיט די אייגענע פיס. פלוצלינג שטעלט זיך אויף דער קינד אויף זיינע פיס געזונט און שטארק, און ער האט אנגעהויבן גיין כאחד האדם, ער איז געגאנגען צום

קלויז דאווענען מנחה מיט זיין טאטע, און דאס איז געווען א מורא׳דיגע וואונדער פאר אלע וואס האבן דאס צו געקוקט.

ווען מען האט אים געפרעגט פון וואו האט ער גענומען די עצה פון צוזאמנעמען די שטויב פון ציון און אריין זעצן זיין קינד אין דעם, האט ער געענטפערט מיט א פשטות: "פון סיפורי מעשיות, וואו דער רבי פארציילט אז דער חיגר האט געהערט ווי דער זון זאגט פאר די לבנה אז עס איז דא א ׳אבק׳, וואס אויב מען טוט אריין די פיס אין די שטויב ווערט מען אויסגעהיילט; איך האב זיך געמאכט א חשבון, וואו איז נאך דא אזא הייליגע שטויב ווי די שטויב פון רבינ׳ס ציון, וואו אלע קומען זיך אויסגיסן דאס הארץ פארן אייבערשטן, איז דאך זיכער אז די שטויב איז הייליג"; זעט מען פון דעם אז ביים ציון קען מען אלעס פועל׳ן, אויב מען ניצט אויס די צייט ווי עס דארף צו זיין.

געב אכטונג זאלסט נישט האבן קיין שום שייכות מיט לצים; גיי נישט אריין אין וויכוחים מיט קיינעם, ליצנות איז אזא הארבע זאך אז עס פארשטעלט אלעס. עס ווערט געברענגט אין ספרי מוסר (של"ה הקדוש, מסכת יומא, פרק דרך חיים ותוכחת מוסר): "לֵיצָנוּת אַחַת דוֹחֶה מֵאָה תּוֹכָחוֹת", איין ליצנות נעמט אוועק הונדערט דרשות פון יראת שמים; דער הייליגער מסילת ישרים ברענגט אין זיין ספר (מסילת ישרים, פרק ה), אז ליצנות איז ווי א פאנצער קעגן יראת שמים.

דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק א׳, סימן לג): "שָׁמַעְתִּי בְּשֵׁם הַבַּעַל שֵׁם טוֹב, שֶׁאָמַר, אוֹי וַאֲבוֹי! כִּי הָעוֹלָם מָלֵא מְאוֹרוֹת וְסוֹדוֹת נִפְלָאִים וְנוֹרָאִים, וְהַיָּד הַקְּטַנָּה עוֹמֶדֶת בִּפְנֵי הָעֵינַיִם, וּמְעַכֶּבֶת מִלִּרְאוֹת אוֹרוֹת גְּדוֹלִים", איך האב געהערט נאכזאגן פון הייליגן בעל שם טוב זכותו יגן עלינו, וואס ער האט געזאגט: "גיוואלד! די וועלט איז פיל מיט ליכט, און פיל מיט וואונדערליכע סודות, און דער קליינע הענט פארשטעלט אלעס". האט מוהרא"ש שטענדיג געזאגט אז דאס גייט ארויף ווען איינער קומט צום רבי׳ן, און הערט הערליכע עצות ווי אזוי מען לעבט, און ווי אזוי מען קען זיך דערהאלטן - סיי מיט זיך אליין, סיי מיט פרנסה, סיי מיט א ווייב, און סיי מיט קינדער, און מיט וואס נישט וכו׳ וכו׳, דער רבי האט דאך עצות אויף טריט און שריט, אבער געוואלד! די קליינע הענט פארשטעלט אלעס; דאס גייט ארויף אויף א ׳לץ׳ וואס טרעפט דעם מענטש ווען ער ווערט מקורב, און ער פרעגט אים: "וואו דרייסטו זיך? און ווען יענער ענטפערט אים אז ער האט געטראפן א ליכטיג ווינקל, מאכט דער לץ מיט די הענט אזא תנועה פון ביטול; אויף דעם האט דער הייליגער בעל שם טוב געשריגן: "געוואלד". און אויף דעם דארף מען טאקע שרייען: געוואלד!

ר' נתן פלעגט זאגן אז ליצנות איז אבי אבות הטומאה; עס נישט דא נאך אזא טומאה וואס פארשטעלט גילוי אלוקית פונעם מענטש ווי די טומאה פון ליצנות, אזוי ווי מען זעט אז חכמינו זכרונם לברכה זאגן (יומא פו:): "הַבָּא לִיטַּמֵּא פּוֹתְחִין לוֹ", איינער וויל אוועק גיין פונעם אייבערשטן, העלפט מען פון הימל ער זאל אוועק גיין, שנאמר (משלי ג, לד): "אִם לַלֵּצִים הוּא יָלִיץ"; ווייל דורך ליצנות פאלט מען אראפ און די גרעסטע טומאה רחמנא לצלן.

מען זעט ווי שטארק מען דארף אכטונג געבן פון לצים, אז רבינו הקדוש האט אנגעזאגט זיינע קינדער (פסחים קיב:): "אַל תָּדוּרוּ בְּשְׁכֶנְצִיב", איר זאלט נישט וואוינען אין די שטאט שכנציב, ווייל זיי זענען זייער גרויסע לצים, און איר וועט ווערן נאכגעשלעפט נאך זיי; זעט מען פון דעם ווי הארב ליצנות איז, און ווי ווייט א מענטש דארף אכטונג געבן וואו ער וואוינט, און מיט וועם ער חבר'ט זיך וכו' וכו'.

ר' נתן פלעגט שטענדיג אנזאגן זיינע תלמידים זאלן אכטונג געבן פון לצים; ער פלעגט זאגן בזה הלשון: "די אלע וואס האבן גערעדט, האבן זיך נישט דערהאלטן", און די וואס האבן גע'טענה'ט און זיך מתווכח געווען, זענען איידער אוועק געפאלן. דערפאר זאלסטו זייער אכטונג געבן בכלל, און אין אומאן בפרט, ווען מען טרעפט זיך מיט אלע סארט מענטשן וכו', נישט צו טענה'נען מיט זיי, אפילו זיי זעען אויס ווי חסידי'שע אינגעלייט.

א כתיבה וחתימה טובה, א גוט געבענטשט יאר.

...

~~~~~~~~~~

בעזרת השם יתברך - יום ב' פרשת וזאת הברכה-א, ה' תשרי, תשע"ח לפ"ק

לכבוד ... נרו יאיר

געלויבט דעם אייבערשטן אז מיר זענען געווען ביים הייליגן רבי'ן אויף ראש השנה; דער רבי האט געזאגט (חיי מוהר"ן, סימן תג): "מִי שֶׁהָיָה אֶצְלִי עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, רָאוּי לִשְׂמוֹחַ מְאֹד כָּל הַשָּׁנָה", ווער עס איז געווען ביי מיר ראש השנה דארף זיין זייער פרייליך א גאנץ יאר.

דער רבי האט דערציילט (אבניה ברזל, אות תקפ): אמאל האט זיך א איד גע'חלומ'ט אז אין די שטאט וויען אונטערן בריק איז דא א גרויסער אוצר, איז ער אהין געפארן און אנגעהויבן גראבן כדי צו טרעפן דעם אוצר. דארט איז געווען א וועכטער וואס ער האט באוואכט דעם
~~~~~~~~~~

בריק, און ווען ער האט געזען ווי דער איד גראבט אונטערן בריק האט ער אים געפרעגט: ״וואס טוסטו דא?״ האט דער איד אים געענטפערט: ״עס האט זיך מיר גע׳חלומ׳ט אז דא איז דא א גרויסער אוצר, און איך גראב אויף דאס צו טרעפן״, האט דער וועכטער אים געזאגט: ״איי דו נארישער איד, מיר האט זיך גע׳חלומ׳ט אז אין דעם און דעם שטאט ביי דעם גאס, ביי א געוויסע הויז וואוינט א איד מיט דעם און דעם נאמען, ביי אים אין שטוב אונטער דעם אויוון ליגט באהאלטן אן אוצר, זאל איך יעצט אהין פארן?!״ דער איד הערט ווי דער וועכטער פארציילט אים דער חלום, און ער רעדט גאר פון זיין הויז; האט ער פארלאזט דעם בריק און ער איז אהיים געפארן, און טאקע געפונען א גרויסער אוצר ביי זיך אין שטוב.

דערפאר פארן מיר צום רבי׳ן, וואס דער רבי לערנט אונז אויס אז דער אוצר ליגט ביי אונז אין שטוב; דער רבי לערנט אונז אז אין שטוב מיט א ווייב און קינדער - קענען מיר זיין דבוק צום אייבערשטן. זייער אסאך מענטשן זענען זיך טועה, זיי מיינען אז אין שטוב איז נישט דער פאסיגער פלאץ פאר עבודת השם. מענטשן טראכטן: ׳הלוואי ווען איך קען אנטלויפן פאר א שטיק צייט פון שטוב, איך וועל זיך אפזונדערן פון אלע תאוות עולם הזה, אזוי וועל איך זיין אן ערליכער איד׳; עס איז אבער נישט אמת, ווייל דווקא אין שטוב - דארט קען א מענטש זיין צוגעקלעבט צום אייבערשטן.

איך האב נישט קיין כח צו שרייבן קיין לאנגע בריוו, איך בין זייער אפגעמאטערט פון די נסיעה.

היינט נאכט וועט נישט זיין קיין שיעור; אפשר סוף וואך וועט זיין א שיעור, איך וועל דיר שוין אם ירצה ה׳ מודיע זיין.

דער אייבערשטער זאל העלפן אז דו זאלסט מצליח זיין אין אלע דיינע וועגן.

א גמר חתימה טובה און א גוט געבענטשט יאר.

...

~~~~~~~~~~

בעזרת השם יתברך - יום ג׳ פרשת וזאת הברכה-א, ו׳ תשרי, שנת תשע״ח לפ״ק

לכבוד ... נרו יאיר
~~~~~~~~~~

יעצט ווען מיר שטייען אין די טעג פון עשרת ימי תשובה, זע צו לערנען דעם דף גמרא יעדן טאג, ווייל גמרא איז מטהר דעם מענטש, און עס רייניגט אפ דעם מענטש פון אלע שלעכטע מעשים וואס מען האט געטון.

מוהרא"ש זכרונו לברכה פלעגט שטענדיג זאגן: "גמרא פארברענט די קליפות"; און דער ס"מ האט זייער מורא ווען א מענטש לערנט תורה, בפרט ווען מען לערנט גמרא, ווייל דאס פארברענט אים אינגאנצן.

מוהרא"ש זכרונו לברכה האט דערציילט, אז דער הייליגער רבי ר' מענדעלע רימענובער זכותו יגן עלינו וואס איז געווען א תלמיד פונעם הייליגן רבי ר' אלימלך פון ליזענסק זכותו יגן עלינו איז געווען דער בעל תפילה קבוע ראש השנה ביי זיין הייליגן רבי'ן, דער רבי ר' אלימלך זי"ע; איין יאר האט זיך געמאכט אז ער האט נישט געוואלט צו גיין צום עמוד, האט ער זיך באהאלטן פארן דאווענען אז מען זאל אים נישט קענען טרעפן, און מען זאל צו שיקן א צווייטן צום עמוד, אבער דער הייליגער רבי ר' אלימלך האט נישט געוואלט גיין דאווענען ביז ווילאנג מען זוכט אים אויף און מען וועט אים טרעפן, ווייל ער האט נישט געוואלט מען זאל צו שיקן א צווייטן צום עמוד. זענען די תלמידים אים געגאנגען זוכן, ביז מען האט אים געטראפן וואו ער איז געווען באהאלטן. מען האט אים געזאגט אז דער רבי וויל נישט גיין דאווענען ביז ער קומט צוריק אין בית המדרש זיין דער בעל תפילה. ער האט נישט געהאט קיין ברירה, איז ער אריין געקומען אין בית המדרש און ער איז צוגעגאנגען צום עמוד און געדאווענט אזוי ווי אייביג.

נאכן דאווענען האט מען אים געמוטשעט ער זאל פארציילן פארוואס ער האט נישט געוואלט דאווענען פארן עמוד, האט ער זיי געענטפערט אזוי: "כך מקובלני, אז ווער עס איז א בעל תפילה ראש השנה און יום כיפור דארף זייער אכטונג געבן פון חמשה עשר באב צו לערנען גמרא יעדן איינציגן טאג, אבער היות איך בין געווען אונטערוועגנס פון מיין שטאט פריסטיק צו קומען קיין ליזענסק, און איך האב געהאט אסאך טרדות, איז מיר נישט אויסגעקומען יעדן טאג צו לערנען גמרא, האב איך מיך באהאלטן, ווייל איך בין נישט ראוי צו דאווענען פארן עמוד".

זעט מען פון דעם - האט מוהרא"ש אויסגעפירט - וואס הייסט לערנען גמרא, אז דאס רייניגט און הייליגט דעם מענטש.

איך בעט דיר זייער זאלסט נישט ווערן צעבראכן אז דו האסט נישט קיין פרנסה; דו טראכסט ביי דיר אז דו ביסט דער פראבלעם, און דו האלסט זיך אין איין אראפ קלאפן

כאילו פרנסה האט מיט דיר וכו׳, אבער וויסן זאלסטו אז פרנסה קומט פונעם אייבערשטן, עס האט גארנישט צו טון מיטן מענטש, אזוי ווי שלמה המלך זאגט (קהלת ט, יא): ״לֹא לַגִּבּוֹרִים הַמִּלְחָמָה, וְגַם לֹא לַחֲכָמִים לֶחֶם, וְגַם לֹא לַנְּבֹנִים עֹשֶׁר וגו׳״, נישט גיבורים זענען די וואס געווינען מלחמות, און נישט חכמים זענען די וואס האבן עשירות, נאר אלעס קומט פונעם אייבערשטן.

דער הייליגער חפץ חיים זכרונו לברכה האט געזאגט: ״ווען א מענטש לויפט נאך און מוטשעט זיך פאר פרנסה, איז דאס צוגעגליכנט צו א מענטש וואס פארט אין א וואגן און שטופט מיט זיין הענט די ווענט פונעם וואגן, אז דער וואגן זאל פארן שנעלער, וועט עס אים דען העלפן? אזוי אויך ווען א מענטש לויפט נאך זיין פרנסה וועט ער נישט האבן מער פרנסה, נאר ער וועט אויסקוקן ווי דער וואס שטופט די ווענט פונעם וואגן עס זאל פארן שנעלער...״

פאר פרנסה איז דא נאר איין עצה: ׳וויינען און וויינען צום אייבערשטן, און זאגן תהילים, ביז די פרנסה וועט דיר נאכלויפן׳; עס וועט דיר פלוצלינג אונטער קומען פרנסה אויף אזא וועג וואס דו האסט נישט געקענט חלומ׳ן. דאס קען מען נישט מסביר זיין פאר מענטשן, ווייל מענטשן מיינען אז אלעס איז אנגעהאנגען אין אים, אדער אין אנדערע מענטשן. דערפאר ווערט מען זייער צעבראכן, און מען ווערט כסדר אין כעס, ביז מען קומט צו רציחה וכו׳, אבער אז מען ווייסט אז פרנסה האט גארנישט מיט מיר אדער מיט א צווייטן, נאר אלעס איז תלוי נאר אינעם אייבערשטן, עס איז נישט דא קיין טבע, מקרה, מזל, דעמאלט לעבט מען א חיים טובים, א רואיג לעבן, און מען האט נישט מורא פון קיינעם.

דער אייבערשטער זאל העלפן אז דו זאלסט מצליח זיין אין אלע דיינע וועגן.

א גמר חתימה טובה און א גוט געבענטשט יאר.

...

~~~~~~~~~~~

בעזרת השם יתברך - יום ג׳ פרשת וזאת הברכה-א׳, ו׳ תשרי, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד מרת ... תחי׳

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.
~~~~~~~~~~~

איך האב אסאך מתפלל געווען פאר אייך און פאר אייער מאן ראש השנה אין אומאן ביים הייליגן רבינ׳ס ציון, דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן נחת פון אייערע קינדער צוזאמען מיט אייער מאן נרו יאיר, בזכות וואס איר העלפט מיר אויפשטעלן אונזער הייליגע ברסלב׳ער מוסדות, און איר העלפט מיר פארשפרייטן דעם הייליגן רבינ׳ס עצות אויף די גאנצע וועלט.

יישר כח פארן מיר מודיע זיין וועגן די געלט וכו׳.

א גמר חתימה טובה און א גוט געבענטשט יאר.

...

~~~~~~~~~~~

בעזרת השם יתברך - יום ד׳ פרשת וזאת הברכה-א׳, ז׳ תשרי, שנת תשע״ח לפ״ק

לכבוד ... נרו יאיר

מיר קומען שוין נענטער און נענטער צו יום כיפורים, וואס דער טאג איז זייער א גרויסע טאג. אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (תנא דבי אליהו-רבה, פרק א) אויפן פסוק (תהלים קלט, טז): ״יָמִים יֻצָּרוּ וְלוֹ אֶחָד בָּהֶם״, זֶה יוֹם הַכִּפּוּרִים, וואס אין דעם טאג איז דער אייבערשטער מוחל אלע עבירות. נאך זאגן חכמינו זכרונם לברכה (בראשית רבה ג, ח) אויפן פסוק (בראשית א, ה): ״וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד׳, זֶה יוֹם כִּפּוּרִים״; וואס אין דעם טאג איז דער אייבערשטער מוחל אויף אלע זינד וואס מיר טוען א גאנץ יאר, אזוי ווי עס שטייט (ויקרא טז, ל): ״כִּי-בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם, מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי ה׳ תִּטְהָרוּ״.

מענטשן האבן א טעות, מען מיינט אז יום כיפור איז א שרעקעדיגע טאג, א טאג וואס מען דארף זיין צעבראכן, א טאג וואס מען איז נערוועז, א טאג פון מרה שחורה; עס איז אבער נישט אזוי, נאר באמת איז יום כיפור די פריילעכסטע טאג פונעם יאר, ווייל אין דעם טאג איז דער אייבערשטער אונז מוחל אלע עבירות און מיר ווערן אינגאנצן אויסגערייניגט.

בכלל איז א טעות וואס מענטשן מיינען אז ווי מער צעבראכן און אנגעזעצט מען איז, איז מען א גרעסערער צדיק; ר׳ נחמן טולטשינער זכר צדיק לברכה פלעגט זאגן: ״מענטשן מיינען אז צו זיין א צדיק מוז מען האבן ׳עשרה קבין מרה שחורה׳ און צו זיין פון די ל״ו צדיקים מוז מען זיין א וואסער טרעגער וכו׳, אבער עס איז נישט אזוי - האט ער אויסגעפירט
~~~~~~~~~~~

- נאר מען קען זיין א פריילעכער איד, א לוסטיגער איד, און נאך אלץ זיין א גרויסער צדיק און דבוק צום אייבערשטן, און מען קען זיין א גרויסער עשיר און א בעל הבית, אזוי ווי ר׳ אברהם בערניו (אן אייניקל פון רבי׳ן) און זיין איינער פון די ל״ו צדיקים״.

זע צו גיין מיט דיין ווייב אין קינדער צו דיינע עלטערן און צו דיין ווייב׳ס עלטערן, און צו דיינע זיידעס און באבעס פאר יום כיפור צו נעמען א ברכה פון זיי, זיי זאלן דיר בענטשן און בענטשן דיינע קינדער. עס איז א גרויסע זאך ווען עלטערן בענטשן די קינדער, און דאס איז חוץ פון די מצוה פון ׳כיבוד אב ואם׳ וואס מען כאפט אריין פאר יום כיפור. עלטערן פרייען זיך ווען קינדער קומען צו זיי באזוכן יעדע שטיק צייט. דער אייבערשטער זאל דיר געבן שכל אז דו זאלסט וויסן ווי אזוי מען נוצט אויס די טעג, און דו זאלסט וויסן וואס עס איז חשוב אויבן אין הימל. מענטשן טראכטן אז אויבן אין הימל איז חשוב תעניתים און סיגופים, זיין צעבראכן און ערנסט וכו׳ וכו׳, עס איז נישט אזוי, אויבן אין הימל איז חשוב ווען מען מאכט א נחת רוח פאר א טאטע מאמע, שווער און שוויגער.

חכמינו זכרונם לברכה זאגן (יבמות מט:) אויפן פסוק (ישעיה נה, ו): ״דִּרְשׁוּ ה׳ בְּהִמָּצְאוֹ, קְרָאֻהוּ בִּהְיוֹתוֹ קָרוֹב״, אָמַר רַב נַחְמָן אָמַר רַבָּה בַּר אֲבוּהָ אֵלּוּ עֲשָׂרָה יָמִים שֶׁבֵּין רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְיוֹם הַכִּפּוּרִים, ראש השנה שרייבט מען אפ אלעס וואס וועט פאסירן מיטן מענטש, און יום כיפורים פארזיגלט מען דעם פסק; דער אייבערשטער האט אונז געגעבן די עשרת ימי תשובה אז מיר זאלן קענען תשובה טון און אויסבעטן א גוט געבענטשט יאר, מען דארף אבער געדענקען אז אויף אלעס העלפט תשובה, חוץ אז מען טשעפעט א צווייטן, אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (יומא פה:): ״עֲבֵירוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לְמָקוֹם יוֹם הַכִּפּוּרִים מְכַפֵּר, עֲבֵירוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לַחֲבֵירוֹ אֵין יוֹם הַכִּפּוּרִים מְכַפֵּר עַד שֶׁיְּרַצֶּה אֶת חֲבֵירוֹ״; אויב א מענטש טוט וויי א צווייטן דארף ער יענעם איבער בעטן, ווער רעדט נאך אז מען איז שולדיג געלט פאר א צווייטן, דארף מען יענעם באצאלן, אדער זיך דורך קומען מיט יענעם, אים בעטן ער זאל ווארטן נאך אביסל ביז ער וועט אים קענען באצאלן.

איך וויל בעטן די אלע וואס זענען שולדיג געלט פאר שכר לימוד אדער פאר זייער באנגעלאו און זיי מאכן זיך נישט וואוסענדיג א גאנץ יאר; יעצט ווען מיר שטייען פאר יום הקדוש זאלט איר זיך מאכן א חשבון הנפש און קומען באצאלן וואס מען איז שולדיג פארן מוסד. אויב מען צאלט נישט קיין שכר לימוד איז מען א גוזל את הרבים, איך שטיי און איך מוטשע מיך צו קענען באצאלן די מלמדים און די טיטשערס וואס ארבעטן מיט מסירות נפש, אזוי איבערגעגעבן; פארוואס זאלן מענטשן זיין אזוי לייכטזיניג און ניטאמאל זיך וואוסענדיג מאכן ווען מען בעט במשך א גאנץ יאר שכר לימוד, פארוואס איז שכר לימוד

די לעצטע זאך אויף די ליסט פון וואס מען דארף שאפן געלט? דערפאר בעט איך דיר זייער, מאך דיר א חשבון אויב דו וועסט קענען זאגן יום כיפור ביי נעילה: "לְמַעַן נֶחְדַּל מֵעֹשֶׁק יָדֵינוּ".

זיי מתפלל פאר מיר - יואל בן ריצא רעכיל, איך זאל ווייטער קענען ממשיך זיין מיט מיין ארבעט.

דער אייבערשטער זאל דיר העלפן זאלסט מצליח זיין אין אלע דיינע וועגן.

א גמר חתימה טובה און א גוט געבענטשט יאר.

...

~~~~~~~~~~

בעזרת השם יתברך - יום ה' פרשת וזאת הברכה-א, ח' תשרי, שנת תשע"ח לפ"ק

לכבוד ... נרו יאיר

מיר זענען שוין אריין אין א נייעם יאר, דארפסטו געדענקען אז מען געבט זיך איין דריי און דער יאר איז אריבער; דער הייליגער ייטב לב זכר צדיק לברכה טייטשט דעם פסוק (דברים יא, יב): "תָּמִיד עֵינֵי ה' אֱלֹקֶיךָ בָּהּ, מֵרֵשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה", פרעגט דער ייטב לב, פארוואס שטייט קודם הַ'שָּׁנָה מיט א 'ה' און צום סוף שטייט שָׁנָה אן א 'ה'? נאר יעדע יאר טראכט א מענטש 'דער יאר וואס קומט, גייט זיין א קנאקעדיגע יאר', און ער מאכט אסאך קבלות טובות, אבער ווען עס קומט סוף יאר זעט מען אז עס איז אריבער א יאר אזוי ווי אלע יארן, מֵרֵשִׁית הַ'שָּׁנָה - אנהייב יאר טראכט מען עס גייט זיין הַ'שָּׁנָה מיט א הא הידועה, אבערביים סוף בלייבט עס א שָׁנָה - ווי אלע יארן.

לגבי וואס זאג איך דיר דאס, נאר מיר זענען יעצט צוריק געקומען פון הייליגן רבינ'ס ציון, מיר האבן זיך מקבל געווען אסאך גוטע קבלות, דארפן מיר שוין אנהייבן טון די אלע גוטע קבלות ווייל דער יאר האט זיך שוין אנגעהויבן. מען געבט זיך נאר איין קליינע דריי און עס איז שוין סוף יאר.

מען פירט זיך צו עסן פון ראש השנה ביז שמחת תורה 'רינדעכיגע חלות'; עס איז דא אסאך טעמים אויף דעם, איך האב געטראכט א פשוט'ער טעם, אז מען וויל ווייזן פארן מענטש אז מען געבט זיך איין דריי, און דער יאר איז אריבער. ווייל בדרך כלל א מענטש
~~~~~~~~~~

מאכט זיך פרישע קבלות אויפן נייעם יאר, אבער נאכנישט יעצט, ער טראכט צו זיך: ׳נאך די ימים טובים וועל איך גלייך אנהייבן צו לערנען און צו דאווענען מיט מנין׳ וכדומה, נאך די ימים טובים האט ער אנדערע תירוצים פארוואס נאכנישט אנצוהייבן, און אזוי דרייט זיך דורך דער יאר און נאך א יאר און נאך א יאר ביז די גאנצע לעבן איז אריבער פוסט און וויסט; דערפאר עסט מען רינדעכיגע חלות גלייך אנהייב יאר, אז דער מענטש זאל זען אז מען גיבט זיך איין דריי און די גאנצע יאר איז אריבער, אזוי ווי דער רבי האט געזאגט: ״איך הער שוין מוצאי ראש השנה ווי דער שמש גייט ארום אויפוועקן צו סליחות״.

דערפאר בעט איך דיר, זע צו גיין און שול דריי מאל א טאג דאווענען מיט מנין, און אזוי ווערסטו האבן פרנסה, אזוי ווי מוהרא״ש זאגט: ״אז מען דאווענט מיט מנין, האט מען א דבר שבמנין (געלט)״, פרנסה האט מען אז מען גייט אין שול דאווענען, פרנסה האט מען אז מען לערנט יעדן טאג אביסל חומש רש״י, אפאר פרקים משניות און אביסל גמרא וכו׳; עס גייט אריבער א טאג נאך א טאג א וואך נאך א וואך און וואס בלייבט איבער פון אונז? נאר דאס ביסל תורה ותפילה וואס מיר כאפן אריין יעדן טאג.

היינט הייבן מיר אן נאכאמאל צו לערנען נ״ך - יעדן טאג צוויי קאפיטלעך, אזוי וועלן מיר לערנען יעדן טאג און ענדיגן גאנץ נביאים וכתובים נאך פאר ראש השנה תשע״ט הבא עלינו לטובה. עס איז באוואוסט דעם גאנצן סיפור ווי אזוי דער הייליגער רבי נתן זכרונו לברכה איז נסתלק געווארן, עס איז געווען אין אן ערב שבת, עשרה בטבת. אפאר שעה פאר זיין הסתלקות האט ער געבעטן ר׳ נחמן - ר׳ עוזר׳ס זון - ער זאל אים ברענגן ׳כל טוב׳, און ער האט נישט פארשטאנען וואס ר׳ נתן מיינט, וואס איז דאס ׳כל טוב׳? האט אים ר׳ נתן געזאגט ער זאל אים ברענגן א נ״ך - דאס איז געווען ביי ר׳ נתן ׳כל טוב׳; דער הייליגער רבי נתן האט דאס גערופן ׳כל טוב׳. אז מען מאכט זיך א שיעור און נ״ך - יעדן טאג א קאפיטל אדער צוויי, האט מען אלעס גוטס, ווייל מען זעט וואס מען האט צו טון ווען מען האט א צרה.

דער הייליגער רבי האט געזאגט: ״נ״ך איז מיין מוסר ספר״; ווייל ווען מען לערנט נ״ך זעט מען אן אינטערסאנטע זאך, יעדעס מאל ווען עס איז געווען שלעכט פאר די אידן, א רשע איז געקומען און געוואלט שלעכטס טון, האבן זיי געשריגן צום אייבערשטער און דער אייבערשטער האט זיי געהאלפן. נאכדעם האבן זיי ווייטער פארגעסן פונעם אייבערשטער האט זיי דער אייבערשטער נאכאמאל געשיקט א רשע זאל קומען מלחמה האלטן מיט זיי, און ווען זיי האבן ווייטער געזען אז זיי קענען זיך נישט קיין עצה געבן

האבן זיי נאכאמאל תשובה געטון. און פון דעם קען זיך יעדער מענטש לערנען וואס ער האט צו טון ווען ער האט חס ושלום א צרה.

אזוי אויך זעט מען ווען מען לערנט נ"ך, אז ווען די אידן האבן געהאט א צדיק זענען זיי געווען ערליך, און ווען דער צדיק איז נפטר געווארן זענען זיי צוריק געפאלן, ביז זיי האבן באקומען נאך א צדיק וואס זאל זיי ווייזן די וועג צום אייבערשטער.

דערפאר בעט איך דיר זייער, מיין טייערער ליבער חבר, אז דו ביסט שוין יא דא ביים רבי'ן, האסט זוכה געווען דורך צו ברעכן אלע דיינע מניעות וכו' וכו', פארוואס זאלסטו נישט פאלגן דעם רבי'ן און לערנען יעדן טאג דיינע שיעורים כסדרן, אזוי וועסטו זוכה זיין צו האבן הצלחה אין אלע דיינע וועגן. הייב אן היינט צו לערנען צוויי קאפיטלעך נ"ך, וועסטו זוכה זיין צו "כל טוב" - אזוי ווי ר' נתן זאגט, דו וועסט האבן אלעס גוטס.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט מצליח זיין אין אלע דיינע וועגן.

א גמר חתימה טובה און א גוט געבענטשט יאר.

...

~~~~~~~~~~

בעזרת השם יתברך

ערב שבת פרשת וזאת הברכה-א, ט' תשרי, ערב יום כיפור, שנת תשע"ח לפ"ק

לכבוד ... נרו יאיר

מיר שטייען היינט ערב יום כיפורים; היינט נאכט גייט מען חתמ'נען אלעס וואס גייט זיין מיט אונז א גאנץ יאר, אזוי ווי מיר זאגן ביים דאווענען: "בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה יִכָּתֵבוּן, וּבְיוֹם צוֹם כִּפּוּר יֵחָתֵמוּן, כַּמָּה יַעַבְרוּן, וְכַמָּה יִבָּרֵאוּן, מִי יִחְיֶה, וּמִי יָמוּת וכו'". דארפן מיר זיך מאכן א חשבון הנפש ווי מיר האלטן אויף דער וועלט, וואס גייען מיר פארעכטן דאס יאר אז דער אייבערשטער זאל אונז אנשרייבן בספרן של צדיקים.
~~~~~~~~~~

אלע צדיקים פלעגן רעדן און זייער ווײנען ביי די ׳כל נדרי דרשה׳ אז מען זאל אכטונג געבן אויף צניעות, בפרט אז די פרוי זאל אכטונג געבן נישט איבערצולאזן איר אייגענע האר, דער הייליגער רבי זכותו יגן עלינו מסאטמאר פלעגט אזוי ווײנען יעדעס יאר פאר כל נדרי ביי די דרשה, ער האט זיך אויסגעדרייט צו די ווייבער שול און זיך געבעטן ביי די פרויען זיי זאלן תשובה טון און זיך פארנעמען זיך אפצושניידן זייער האר. ער האט נאך געזאגט בשם דער הייליגער צדיק ר׳ פנחס׳ל קאריצער זכותו יגן עלינו וואס האט געזאגט: ״די גאנצע גאולה הענגט אויף א האר״; משיח וויל שוין קומען, עס הענגט בלויז אויף א האר, דאס מיינט אז עס הענגט אויף די ׳האר׳ פון די פרויען וואס ווילן זיך נישט אפשערן; דערפאר בעט איך דיר זייער, זאלסט זיך פארנעמען יעצט ערב יום כיפור אז דיין ווייב זאל גיין אפגעשארן. מוהרא״ש האט מיר געזאגט: ״עס קומען אריין צו מיר יעדן טאג מענטשן מיט שווערע צרות, און ווען זייערע ווייבער וואלטן זיך אפגעשארן די האר וואלטן זיי אלעס געקענט אוועקנעמען״.

דער הייליגער רבי זאגט (ספר המדות, אות בנים, סימן ט): ״צְנִיעוּת שֶׁבָּאִשָּׁה מְזַכָּה לָהּ לְבָנִים הֲגוּנִים״, אז א פרוי געבט אכטונג אויף צניעות, וועט זי זוכה זיין צו גוטע קינדער; מען געבט זיך איין דריי און מען האט שוין גרויסע קינדער, ווער וויל דען נישט קיין נחת? ווער וויל זיך מוטשען? וואס וועסטו דעמאלט קענען טון? וואס וועסטו האבן פון דאס ביסל ווייסע האר וואס דיין ווייב וועט האבן? גארנישט! נאר צרות און יסורים.

איך בעט דיר זייער שטארק, זיי נישט קיין אויבער חכם, זיי נישט קלוגער פון אלע צדיקים, לאך נישט אפ פון דעם וואס זיי האבן געזאגט אז מען זאל זיך אפשערן, דיין ווייב קען גיין ווי אזוי זי וויל, מיט א שייטל אדער מיט א טיכל, אבי זיך אפשערן.

דאס זעלבע מיט די קלייד, עס לוינט זיך נישט צו האבן צרות ויסורים פון די קינדער וועגן א קורצע קלייד. די קלייד טאר נישט זיין העכער פון די קניען, אויב דיין ווייב גייט קורץ איז זי נישט צניעות׳דיג, זי איז מכשיל בחורים און אינגעלייט, און זי ברענט זיך אפ איר אייגענע פיס; און מען באקומט א מורא׳דיגער עונש אויף דעם, אזוי ווי דער רבי האט דערציילט (מעשיות בסוף סיפורי מעשיות): עס איז געווען א צדיק וואס האט זיך אינגאנצן אויסגעארבעט און ער איז ארויף אויבן אין הימל און געזען ווי עס שטייט א טאפ מיט שטיקער פלייש און ביינער, האט ער געפרעגט: ״וואס איז דאס?״ האט מען אים געענטפערט: ״דאס איז פון א פרוי וואס פלעגט גיין אנגעטון נישט צניעות׳דיג, זי פלעגט אנרייצן בחורים און אינגעלייט צו קוקן אויף איר״, דאס איז איר שטראף, אז זי ווערט יעדן טאג אויפגעקאכט אין בריעדיגע וואסער.

דערפאר זאלסטו אכטונג געבן אז דיין ווייב און קינדער זאלן גיין צניעות'דיג אנגעטון, זיי נישט פון די קליין קעפלדיגע אינגעלייט וואס מאכן משוגע זייערע ווייבער, זיי זאלן זיך אנטון א משהו קורצער, און אביסל מער טייט וכו' אדער טוישן זייער לבוש וכו', דאנק דעם אייבערשטן אז דיין ווייב וויל א ערליכע לעבן, זי וויל א ערליכע שטוב, זי וויל ערליכע קינדער.

א אינגערמאן פון ארץ ישראל איז צוגעקומען צו מיר אין אומאן, און ער הייבט אן וויינען, ער בעט מיר: "געב מיר א ברכה, וואונטש מיר אן אז מיין ווייב זאל ווערן גיין אנגעטון בצניעות, עס זאל אריין גיין אין איר א רוח טהרה", ער זאגט מיר: "איך האלט עס נישט אויס, איך וויל א ערליכע לעבן". טראכט איך צו מיר: 'דאס איז א צרה! דער איז א פארלוירענער!' ווייל אז די ווייב גייט נישט אנגעטון בצניעות, איז אויס שטוב, אויס מאמע, אויס ווייב און אויס וועלט! און דא זענען דא נארישע קליינקעפלדיגע אינגעלייט וואס אנשטאט זיי זאלן זיך פרייען אז זיי האבן א ערליכע ווייב, א ערליכע שטוב, א מאמע פאר זייערע קינדער, א מאמע וואס איר גאנצע מח איז נאר אירע קינדער, ווי אזוי זי קען זיי מחנך זיין מיט יראת שמים, א מאמע וואס גיסט אפ די קינדער נעגל וואסער, א מאמע וואס לייענט קריאת שמע מיט די קינדער, זוכן זיי ווי קען איך מער אויפרייסן מיין ווייב וכו', ווי קען איך אריין ברענגען מיין ווייב אין די גוי'אישע וועלט.

דערפאר, יעצט ווען מיר שטייען אין אזא פארכטיגע צייט, וואס "וּמַלְאָכִים יֵחָפֵזוּן, וְחִיל וּרְעָדָה יֹאחֵזוּן", די גאנצע וועלט ווערט גע'משפט, "מִי לֹא נִפְקַד כְּהַיּוֹם הַזֶּה", דארפן מיר אלע תשובה טון, און זיך גוט בארעכענען: 'וואס וויל איך פון מיר? וואס וויל איך פון מיין ווייב, ווי אזוי וויל איך מיינע קינדער זאלן אויסזען? וואסערע שטוב וויל איך אויפשטעלן?' מאך דיר אליינס א שטיקל חשבון הנפש, בעט דעם אייבערשטן דו זאלסט האבן שכל צו וויסן וואס איז גוט און וואס איז נאר דמיונות; איך שרייב דיר א קליינע תפילה וואס דו זאלסט בעטן דעם אייבערשטן יעדן טאג:

"רבונו של עולם, העלף מיר איך זאל זיין א צופרידענער מענטש, איך זאל קיינעם נישט מקנא זיין, איך זאל זיין שטענדיג פרייליך, איך זאל האבן שלום בית, עס זאל זיין צווישן אונז אהבה ואחוה ושלום וריעות. הייליגע באשעפער האב אויף מיר רחמנות, מיין קאפ איז מיר אזוי פארדרייט און פארקרומט, איך היט נישט מיינע אויגן, און דורך דעם איז מיר מיין מח אויסגעברענט - עד כדי כך, אז איך בין נישט צופרידן פון מיין ווייב. אנשטאט איך זאל דיר דאנקען און לויבן א גאנצן טאג אז איך האב חתונה געהאט, און אז איך האב זוכה געווען צו האבן א ווייב מיט קינדער, דריי איך מיך ארום נישט צופרידן, יעדן טאג

ווייל איך עפעס אנדערש, איך ווייס נישט וואס גייט פאר מיט מיר, עס איז ממש ביי מיר מקוים געווארן: "הוֹי הָאֹמְרִים לָרַע טוֹב וְלַטּוֹב רָע, שָׂמִים חֹשֶׁךְ לְאוֹר וְאוֹר לְחֹשֶׁךְ, שָׂמִים מַר לְמָתוֹק וּמָתוֹק לְמָר", וויי פאר די מענטשן וואס טוישן אויף, און זאגן אויף גוטס אז דאס איז שלעכט, און אויף שלעכטס אז דאס איז גוטס, וויי פאר די מענטשן וואס מיינען אויף ביטער אז דאס איז זיס, און אויף וואס איז באמת זיס אז דאס איז ביטער. הייליגער באשעפער, איך דארף א נס, איך דארף א נייע מח, איך דארף א נייע הארץ, לֵב טָהוֹר בְּרָא לִי אֱלֹקִים - באשאף מיר א ריינע נייע הארץ, איך זאל קיינעם נישט מקנא זיין, איך זאל זיין צופרידן מיט וואס דו גיבסט מיר, רבונו של עולם האב אויף מיר רחמנות".

אזוי זאלסטו בעטן דעם אייבערשטן נאכאמאל און נאכאמאל, ביז דו וועסט ארויס גיין פון אלע דיינע דמיונות, וואס דאס איז דער יצר הרע, אזוי דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כה) אז מען דארף געבן א נייע נאמען פארן יצר הרע, מען דארף אים אנרופן "דמיונות"; ווייל דאס איז זיין גאנצע כח, ער מאכט א מענטש זאל דמיונ'ען אז אויב וועט ער משוגע מאכן זיין ווייב, און זי וועט גיין אזוי און אזוי, דעמאלט וועט ער זיין צופרידן. זע זיך איבער צו בעטן און מאכן שלום, ווייל אז עס איז דא שלום איז דער אייבערשטער דארט, און אז דער אייבערשטער איז דארט איז דא אלע ברכות וישועות.

איך בעט דיר זייער דו זאלסט מתפלל זיין פאר מיר - יואל בן ריצא רעכיל, איך דארף אסאך תפילות אז איך זאל האבן כח און מח ווייטער ממשיך צו זיין מיט אלעס וואס איך טו, אנגעפאנגען מיט די ישיבה, תלמוד תורה, מיידל סקול, הדפסה און מפיץ זיין דעם רבינ'ס עצות אויף די גאנצע וועלט וכו' וכו'. איך האף לכבוד דעם נייעם יאר וועסטו מיר העלפן מיט וואס דו קענסט נאר, און איך דאנק אלע מיינע תלמידים וואס העלפן מיר א גאנץ יאר. איך בין מתפלל פאר דיר און פאר אלע מיינע תלמידים א גאנץ יאר, און אין אומאן האב איך זייער אסאך מתפלל געווען פאר דיר און פאר אלע מיינע תלמידים, איז בעט איך דיר, זיי דו אויך מתפלל פאר מיר.

דער אייבערשטער זאל העלפן אז מיר זאלן שוין אויסגעלייזט ווערן פון גלות, אמן.

א גמר חתימה טובה, און א גוט געבענטשט יאר.

...

~~~~~~~~~~~
~~~~~~~~~~~

בעזרת השם יתברך

ערב שבת פרשת וזאת הברכה-א, ערב יום כפור, ט׳ תשרי, שנת תשע״ח לפ״ק

לכבוד מרת ... תחי׳

מיר שטייען יעצט ערב יום כיפור, עס איז נישט קיין צייט צו שרייבן בריוו היינט, אבער אפאר ווערטער וועל איך דיר שרייבן, וואס דו זאלסט זיך פארנעמען היינט ערב יום כיפור לכבוד דעם נייעם יאר.

מוהרא״ש פלעגט זייער אסאך רעדן און שרייבן און זיך בעטן און וויינען צו די פרויען, מען זאל זיך אפשערן די האר, און מוהרא״ש פלעגט כסדר אראפברענגען וואס עס שטייט אין זוהר הקדוש (נשא קכה:): ״׳תּוּנְבָא לֵיתֵי׳ א קללה זאל קומען, ׳עַל הַהוּא בַּר נָשׁ׳ אויף דעם מענטש, ׳דְּשָׁבַק לְאִנְתְּתֵיהּ׳ וואס לאזט זיין ווייב, ׳דְּתִתְחַזֵּי מִשַּׂעֲרָא דְּרֵישָׁהּ לְבַר׳ אז איר האר פון קאפ זאל זיך ארויסזען, ׳וְדָא הוּא חַד מֵאִינּוּן צְנִיעוּתָא דְּבֵיתָהּ׳, און דאס איז פון די יסודות פון א אידישע שטוב, אז מען זאל נישט זען די האר פון די פרוי; ׳וְאִתְּתָא דְּאַפִּיקַת מִשַּׂעֲרָא דְּרֵישָׁהּ לְבַר׳ און א פרוי וואס גייט מיט אויפגעדעקטע האר, ׳לְאִתְתַּקְּנָא בֵּיהּ׳ זיך שיין צו מאכן, ׳גָּרִים מִסְכְּנוּתָא לְבֵיתָא׳ איז זי גורם אז עס זאל זיין ארימקייט אין שטוב, ׳וְגָרִים לִבְנָהָא דְּלָא יִתְחַשְׁבוּן בְּדָרָא׳ און זי איז גורם אז אירע קינדער וועלן נישט מצליח זיין און זיי וועלן נישט זיין חשוב, ׳וְגָרִים מִלָּה אַחֲרָא דְּשַׁרְיָא בְּבֵיתָא׳ און זי איז גורם אז די ס״מ און די נישט גוטע זאלן זיין אין איר שטוב. זאגט ווייטער דער זוהר: ׳מַאן גָּרִים דָּא?׳ ווער איז דאס אלעס גורם? ׳הַהוּא שַׂעֲרָא דְּאִתְחֲזֵי מֵרֵישָׁהּ לְבַר׳ די פרוי וואס איר האר זעט זיך ארויס״. און פארקערט איז נאך מער, א פרוי וואס געבט אכטונג אז אירע האר זאל זיך נישט ארויסזען, וועט האבן אלע ברכות, און זי וועט האבן נחת פון אירע קינדער.

דערפאר בעט איך דיר זייער שטארק דו זאלסט זיך פארנעמען נישט צו גיין מיט דיינע האר, ווייל אלע צרות קומען פון דעם וואס די פרוי גייט מיט איר אייגענע האר. מוהרא״ש האט מיר געזאגט: ״מענטשן וואלטן ווען געקענט איינשפארן אלע צרות, ווען זיי שערן זיך אפ די האר, וואס זאל מען טון אז זיי זענען גרייט צו ליידן צרות אבי צו האבן די אייגענע האר״. מען קען זיך גארנישט פארשטעלן די שכר פון א פרוי וואס געבט אכטונג אז איר האר זאל זיך נישט ארויס זען אפילו אין שטוב, אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה פארציילן (יומא מז.): ״שִׁבְעָה בָּנִים הָיוּ לָהּ לְקִמְחִית, עס איז געווען א פרוי וואס האט געהייסן קמחית און זי האט געהאט זיבן קינדער, וְכֻלָּן שִׁמְּשׁוּ בִּכְהוּנָּה גְדוֹלָה, און אלע זענען געווען כהנים גדולים. אָמְרוּ לָהּ חֲכָמִים: מַה עָשִׂיתָ שֶׁזָּכִיתָ לְכָךְ? האבן די חכמים איר געפרעגט: וואס

האסטו געטון אז דו האסט זוכה געווען צו דעם? אָמְרָה לָהֶם: מִיָּמַי לֹא רָאוּ קוֹרוֹת בֵּיתִי קְלָעֵי שַׂעֲרִי, האט זי געזאגט פאר די חכמים: איך האב אייביג אכטונג געגעבן אז די ווענט און די דאך פון מיין הויז זאלן נישט זען מיין האר"; זעט מען פון דעם אז ווען מען פירט זיך מיט צניעות האט מען נאכדעם נחת פון די קינדער.

אויך זאלסטו אכטונג געבן פון היינט און ווייטער אז דיינע קליידער זאלן זיין צניעות'דיג, דו זאלסט נישט אנטון קיין קליידער וואס זענען קורץ, שמאל אדער אויסגעשניטן וכו', דער הייליגער רבי זאגט (ספר המידות, אות בנים, סימן ט): "צְנִיעוּת שֶׁבָּאִשָּׁה, מְזַכֶּה לָהּ לְבָנִים הֲגוּנִים", אז א פרוי גייט אנגעטון צניעות'דיג, וועט זי זוכה זיין צו גוטע קינדער; פרעג איך דיר, ווער וויל נישט זוכה זיין צו גוטע קינדער? דו ווייסט דאך און דו זעסט דאך וואס גייט פאר אין אונזער דור, וויפיל אידישע קינדער פאלן אוועק פון אידישקייט, וויפיל בחורים און מיידלעך פאלן אוועק טאג טעגליך, איז אז דער רבי געבט א עצה און א הבטחה "צְנִיעוּת שֶׁבָּאִשָּׁה, מְזַכֶּה לָהּ לְבָנִים הֲגוּנִים", דארפן מיר דאך זיך צוכאפן צו דעם און פאלגן דעם הייליגן רבי'ן, וועלן מיר האבן ערליכע קינדער און נחת פון זיי.

אויב דו האסט קליינע קינדער דארפסטו נישט קומען אין שול דאווענען אפילו יום כיפור; א מאמע פון קליינע קינדער קומט צו בלייבן אין שטוב, דאס איז איר עבודת השם - צו שפילן מיט אירע קינדער און זיך אפגעבן מיט זיי, אויב מען האט שוין עלטערע קינדער וואס קענען אכטונג געבן אויף די קינדער דעמאלט קען מען יא קומען אין שול.

זע צו בעטן יום כיפור פאר דיר און פאר דיין מאן און קינדער אז איר זאלט האבן א גוט יאר, ווייל די תפילות פון א פרוי איז זייער חשוב אויבן אין הימל. חכמינו זכרונם לברכה זאגן (תענית טז:) ווען עס איז דא א טריקעניש און מען איז גוזר תענית, שיקט מען צו צום עמוד דוקא איינעם וואס איז א 'מְטוּפָּל וְאֵין לוֹ', ער האט קינדער און האט נישט קיין געלט זיי צו שפייזן, ווייל איינער וואס האט קליינע קינדער איז זיין הארץ מער צעבראכן, און אזא איינער דאווענט מיט זיין גאנצע הארץ; דאס זעלבע איז א פרוי וואס זי איז מיט די קינדער א גאנצע טאג, איר הארץ איז מער צעבראכן און אירע תפילות גייען ארויף זייער הויך.

דער הייליגער רבי האט זייער געהאלטן פון די תפילות וואס פרויען בעטן; מען האט פארציילט פארן רבי'ן אז דער בעל שם טוב זכותו יגן עלינו האט געזאגט: "ווען משיח וועט קומען וועט מען בטל מאכן די ווייבער שול", האט דער רבי געזאגט: "עס איז נישט אמת, און עס קען נישט זיין אז דער בעל שם טוב האט דאס געזאגט, פארקערט; משיח

וועט קומען בזכות די תפילות פון אידישע פרויען וואס זיי דאווענען און בעטן אז משיח זאל קומען".

דער רבי זאגט (שיחות הר"ן, סימן לג) "אֶצֶל הָעוֹלָם אֱמוּנָה הוּא דָּבָר קָטָן, וְאֶצְלִי אֱמוּנָה הוּא דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד, ביי דער וועלט איז אמונה א קלייניקייט, אבער ביי מיר איז דער עיקר אמונה, וְעִקַּר הָאֱמוּנָה הִיא בְּלִי שׁוּם חָכְמוֹת וַחֲקִירוֹת כְּלָל, רַק בִּפְשִׁיטוּת גָּמוּר כְּמוֹ שֶׁהַנָּשִׁים וְהַהֲמוֹן עַם הַכְּשֵׁרִים מַאֲמִינִים". אמונה אן קיין חקירות און אן קיין חכמות, נאר פשוט אזוי ווי פרויען און פשוט'ע מענטשן גלייבן; זעט מען פון דעם אז דער רבי האט זייער שטארק געהאלטן פון תפילות פון פרויען.

זאלסט אסאך בעטן פאר ערליכע קינדער, און זאלסט וויסן אז יעדע תפילה ווערט אוועק געלייגט, און שפעטער איז מען זוכה צו בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצוות. בעט דעם אייבערשטן: "רבונו של עולם, העלף מיר איך זאל זוכה זיין צו ערליכע קינדער, קינדער וואס וועלן דיר דינען, קינדער וואס וועלן לערנען און דאווענען און זיך פירן מיט יראת שמים - בזכות דעם וואס איך געב אזוי שטארק אכטונג אויף צניעות. אייבערשטער העלף מיר איך זאל מיך קענען שטארקן אויף מיין יצר הרע און איך זאל געדענקען אז עס לוינט זיך נישט וועגן אביסל שיינקייט וכו' צו פארלירן מיינע קינדער, בפרט אז דער הייליגער זוהר הקדוש זאגט אז גוטע קינדער קומט ווען די מאמע געבט אכטונג אויף איר האר עס זאל זיך נישט ארויסזען, אפילו אין שטוב, דערפאר בעט איך דיר אייבערשטער, העלף מיר איך זאל זיך נישט שעמען פון מענטשן צו גיין אנגעטון בצניעות, נאר איך זאל זיין שטאלץ מיט דעם, און מיינע קינדער זאלן זיין ערליך און הייליג וכו' וכו'", אויך בעט איך דיר זאלסט מתפלל זיין פאר מיר: יואל בן ריצא רעכיל, אז איך זאל ווייטער קענען ממשיך זיין מיט מיין ארבעט.

א גמר חתימה טובה און א גוט געבענטשט יאר.

...

~~~~~~~~~~~
~~~~~~~~~~~

~~~שאלות ותשובות~~~

תוכן השאלה

לכבוד דער חשובער ראש ישיבה שליט"א,

ברוך ה' אז יעצט ווערט די ערשטע יאר אין מיין לעבן וואס איך האב זוכה געווען פאקטיש צו ענדיגן יעדע וואך די פרשה שנים מקרא ואחד תרגום!

א גרויסן יישר כח פאר די חיזוק. און איך קען זאגן אז דער אייבערשטער האט מיר געהאלפן אז איך האב פארשטאנען 95% פון וואס איך האב געלערנט, אריינגערעכנט אויך שווערע פרשיות, ווי למשל תרומה און תצוה ווי אזוי מען בויעט דעם משכן, און פרשת ויקרא וואו מען לערנט איבער די קרבנות. איך האב אייביג געמיינט אז דאס איז אזוי שווער און איך וועל דאס קיינמאל נישט פארשטיין, און ב"ה אז איך האב דאס זוכה געווען צו לערנען און צו פארשטיין.

איך האב געוואלט פרעגן וואס איך טו מיט די פרשיות וזאת הברכה און בראשית? איך וועל עס נישט קענען ענדיגן אום שמחת תורה.

אויך וויל איך וויסן אויב דאס זאגן די ווערטער פון רש"י הייסט אן הפסק אינמיטן מעביר סדרה זיין.

מאיר

תשובה מאת הראש ישיבה:

בעזרת השם יתברך - יום א׳ פרשת האזינו, כ״ו אלול, שנת תשע״ז לפ״ק

לכבוד מאיר נרו יאיר

וואויל איז דיר און וואויל איז דיין חלק אז דו ביסט זוכה צו לערנען יעדן טאג אביסל חומש, און דו ביסט מעביר סדרה יעדן טאג אביסל - זונטאג ביז שני, מאנטאג ביז שלישי, און אזוי ווייטער.

אין שולחן ערוך ווערט גע׳פסק׳נט (אורח חיים, סימן רפ״ה, סעיף ג): ״מִיּוֹם רִאשׁוֹן וְאֵילַךְ חָשׁוּב עִם הַצִּבּוּר״, פון זונטאג קען מען שוין אנהייבן מעביר סדרה זיין. דער משנה ברורה ברענגט אראפ (שם) פונעם הייליגן ווילנער גאון זכר צדיק לברכה, אז ער האט זיך אזוי געפירט, יעדן טאג האט ער מעביר סדרה געווען אביסל; זונטאג ביז שני, מאנטאג ביז שלישי, דינסטאג ביז רביעי און אזוי ווייטער. אז מען גייט אויף דעם וועג, דעמאלט איז מען מעביר סדרה

יעדע וואך, און ווען עס קומט סוף יאר איז א מורא׳דיגע שמחה אז מען האט מסיים געווען חמשה חומשי תורה.

וואויל איז דיר אז דו לערנסט אויך רש״י; אין שלחן ערוך שטייט (שם, סעיף ב): ״וִירֵא שָׁמַיִם יִקְרָא תַּרְגּוּם, וְגַם פֵּירוּשׁ רַשִׁ״י״, א ירא שמים זאל מעביר סדרה זיין סיי תרגום און סיי מיט רש״י. דו קענסט זיך נישט פארשטעלן דאס גרויסקייט פון לערנען חומש רש״י; מען זאגט נאך פון הייליגן שר שלום פון בעלזא זכותו יגן עלינו, אז ער האט געזאגט: ״ווער עס וועט לערנען און ענדיגן יעדע וואך חומש מיט רש״י, איז פארזיכערט אז ער וועט זיצן אויף יענע וועלט אין די היכל פון רש״י״, אויך שטייט פון הייליגן רבי פנחס׳ל קאריצער זכותו יגן עלינו אז לערנען חומש רש״י יעדע וואך איז מסוגל צו האבן אמונה.

אזוי אויך זאגט מען נאך פון צדיקים אויף דעם לשון וואס שטייט אין מבחר: ״וִירֵא שָׁמַיִם יִקְרָא תַּרְגּוּם, וְגַם פֵּירוּשׁ רַשִׁ״י״, א ירא שמים זאל מעביר סדרה זיין סיי תרגום און סיי מיט רש״י, אז דאס אליין מאכט א מענטש ער זאל ווערן א ירא שמים.

מען זאגט נאך פון הייליגן רבי ישכר דוב מבעלזא זכותו יגן עלינו, וואס ער האט געזאגט, אז א טאג וואס מען לערנט חומש מיט רש״י, איז מען פארזיכערט אז אין דעם טאג וועט מען נישט זינדיגן.

און עס איז באוואוסט אז דער הייליגער בעל התניא זכותו יגן עלינו האט איינגעפירט א סדר פאר זיינע תלמידים אז זיי זאלן יעדן טאג לערנען חומש מיט רש״י איינגעטיילט אויפן וואך, און אזוי האבן אלע רבי׳ס פון חב״ד זיך געפירט, און אזוי פירן זיך היינט אויך חסידי חב״ד, יעדן טאג צו לערנען חומש רש״י איינגעטיילט אויפן וואך, ווייל דאס ברענגט יראת שמים.

ווען מען איז מעביר סדרה און מען לערנט רש״י, איז דאס נישט קיין הפסק - פארקערט דאס איז די מצוה, צו לערנען חומש מיט רש״י. בכלל דארף מען וויסן אז אפילו מען איז מפסיק איז מען יוצא, אזוי ווי מען זעט אין שלחן ערוך (שם): ״מְלַמְּדֵי תִּינוֹקוֹת אֵין צְרִיכִים לַחֲזֹר וְלִקְרוֹת הַפָּרָשָׁה בְּשַׁבָּת״, א מלמד וואס לערנט די גאנצע פרשה מיט די קינדער דארף נישט מעביר סדרה זיין, ווייל ער האט דאס שוין געלערנט מיט די קינדער; זעט מען פון דעם, אז אפילו מען איז מפסיק, און אפילו מען זאגט עס נישט מיט קיין טעמים (טראפן) איז מען יוצא לכתחילה.

עס איז ידוע דעם סיפור ביי סאטמארע חסידים אז דער הייליגער קדושת יום טוב זכותו יגן עלינו האט געשיקט זיינע צוויי קינדער דער ׳עצי חיים׳ און דעם בעל ׳דברי יואל׳, ווען זיי זענען נאך געווען גאר קליין, זיי זאלן גיין נעמען א ברכה פון דעם הייליגן צדיק רבי מרדכי׳לע מנאדבורנא זכותו יגן עלינו, ער האט זיי געבענטשט און זיי געזאגט די ווערטער: ״קינדערלעך, פילעוועט זיך אין חומש רש״י (לערענט אסאך חומש רש״י), איך האב געקענט גרויסע גאונים וואס זיי האבן נישט געוואוסט וואו דער אייבערשטער וואוינט, ווייל זיי האבן נישט געלערנט חומש רש״י״.

אזוי אויך דערציילט מען אז דער הייליגער ר׳ מרדכי׳לע מנאדבורנא זכותו יגן עלינו איז אמאל געווען אין שטאט חוסט, וואו דער הייליגער ערוגת הבושם איז געווען רב, דער ערוגת הבושם זכותו יגן עלינו האט געהאט א ישיבה פון עטליכע הונדערט בחורים, און דער צדיק ר׳ מרדכי׳לע איז געקומען באזוכן דעם ערוגת הבושם, און דער ערוגת הבושם האט אים געבעטן ער זאל באזוכן זיין ישיבה, ער זאל זיין ווי פלייסיג זיי לערנען, און ווי ערליך זיי פירן זיך אויף, און ר׳ מרדכי׳לע איז אריבערגאנגען אין די ישיבה זען די בחורים, ווען ער איז ארויסגעקומען האט אים דער ערוגת הבושם געפרעגט: ״נו, וואס זאגט איר אויף מיינע בחורים?״ האט אים ר׳ מרדכי׳לע געענטפערט: ״זיי האבן נישט קיין יראת שמים!״ הערנדיג דאס איז דער ערוגת הבושם געווארן זייער דערשראקן און פארוואונדערט, ווי אזוי קען זיי אזא זאך? און ער פרעגט דעם הייליגן ר׳ מרדכי׳לע: ״רבי, פארוואס זאגט איר אזוי?!״ האט ער אים געענטפערט: ״ווייל זיי לערנען נישט קיין חומש רש״י!״ דער ערוגת הבושם האט זיך זייער געוואונדערט אויף דעם, האט ער נאכגעפארשט ביי זיינע תלמידים אויב זיי ענדיגן יעדע וואך חומש רש״י, און זיי האבן אים געענטפערט אז נישט, ווייל די וועכנטליכע פארהער פלעגט פארקומען פרייטאג צופרי, און עס איז נישט אויסגעקומען קיין צייט ווען צו מעביר סדרה זיין, האט שוין דער ערוגת הבושם פארשטאנען אז ר׳ מרדכי׳לע ווייסט וואס ער רעדט, און ער האט איינגעפירט אין זיין ישיבה אז מען זאל פארהערן זונטאג, און מען זאל יעדן טאג לערנען חומש רש״י.

בנוגע וואס דו פרעגסט פון ווען מען קען שוין מעביר סדרה זיין פרשת וזאת הברכה; מען קען שוין מעביר סדרה זיין פון ווען מען הייבט אן ליינען וזאת הברכה, מען דארף נישטווארטן ביז שמחת תורה. אויך קען מען שוין אנהייבן פרשת בראשית מיום ראשון ואילך, מען דארף נישט ווארטן ביז שמחת תורה, בפרט היי יאר ווען שמחת תורה געפאלט אויס פרייטאג, און עס בלייבט איבער נאר שבת צו מעביר סדרה זיין פרשת בראשית, החכם

עיניו בראשו שוין אנצוהייבן פון זונטאג חול המועד סוכות יעדן טאג מעביר סדרה זיין שנים מקרא ואחד תרגום.

עס איז דא אסאך וואס האלטן נישט אזוי, אבער אזוי האב איך מקבל געווען פון מוהרא"ש זכותו יגן עלינו. מוהרא"ש איז געווען זייער שטארק אין דעם אז מען זאל שוין אנהייבן פאר שמחת תורה מעביר סדרה זיין פרשת בראשית, בפרט ווען שמחת תורה געפאלט אויס אזוי ווי די יאר הבא עלינו לטובה - פרייטאג, מען געבט זיך איין דריי און מען ליינט שוין ביי מנחה פרשת נח.

וואויל איז פאר דעם וואס לאזט זיך נישט נארן און פירט זיך בתמימות ופשיטות וועט ער שיין מצליח זיין.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט מצליח זיין אין אלע דיינע וועגן.

א כתיבה וחתימה טובה און א גוט געבענטשט יאר.

...

~~~~~~~~~~~

תוכן השאלה

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

געלויבט דער אייבערשטער אז איך האב זוכה געווען צו פאלגן דעם ראש ישיבה, און זיך מיטכאפן מיט די חבריא קדישא, די בחורים וואס האבן זיך אונטער גענומען צו לערנען פערציג טעג מסכת תענית. ב"ה די קומענדיגע ערב שבת איז די פערציגסטע טאג.

וויל איך בעטן, אויב ס'איז מעגליך, אז דער ראש ישיבה זאל מיר שרייבן פונקטליך די סדר הדברים ווי אזוי און וואס האט מוהרא"ש זי"ע צוגעזאגט, כדי איך זאל זיך קענען מחזק זיין און ווארטן מיט געדולד אויף מיין ישועה.

אילו פינו מלא שירה כים וכו' קען איך נישט גענוג דאנקען דעם ראש ישיבה פאר'ן ארייינלייגן אין מיר די שיינע עצות און הדרכות פון הייליגן רבי'ן.

אהרן
~~~~~~~~~~~

תשובה מאת הראש ישיבה שליט"א:

בעזרת השם יתברך - יום ב׳ פרשת וזאת הברכה-א, ה׳ תשרי, שנת תשע״ח לפ״ק

לכבוד הבחור היקר לי מאוד אהרן נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

אשריך ואשרי חלקך אז דו האסט זוכה געווען צו לערנען יעדן טאג גאנץ מסכת תענית, פערציג טעג ברציפות - פון חמשה עשר באב ביז ראש השנה, דו האסט געטון די סגולה וואס מוהרא״ש זכרונו לברכה האט צוגעזאגט פאר אלע בחורים, אז ווער עס וועט לערנען יעדן טאג גאנץ מסכת תענית פערציג טעג ברציפות פון ט״ו אב ביז ראש השנה, איז ער מבטיח א שידוך.

געווען איז דאס זומער שנת תשע״א, מיר זענען געווען אין קעמפ ״מחנה תפארת התורה ברסלב״ - עלענוויל ניו יארק, די דריטע יאר פון ווען איך האב געעפענט די ישיבה. דעמאלט איז נישט געווען קיין איין חתן אין ישיבה, ווייל מען האט זייער מבזה געווען די ישיבה, און מען האט ארויסגעלאזט א שלעכטע נאמען אויף מיר און אויף די ישיבה וכו׳, וואס דאס האט געברענגט אז מענטשן האבן מורא געהאט צו נעמען א בחור פון ישיבה פאר אן איידעם. יעדעס מאל מען האט אנגעטראגן א שידוך פאר איינעם, און יענער האט געהערט אז דער בחור לערנט אין ברסלב, האט יענער גלייך אראפגעהאקט דעם טעלעפאן.

איך פלעג כסדר פרעגן פון מוהרא״ש: ״וואס וועט דא זיין, קיינער וויל נישט נעמען קיין בחור פון ישיבה?!״ און מוהרא״ש פלעגט מיר ענטפערן: ״וועסט נאך זען, עס וועט קומען א צייט, וואס די מיידליך וועלן נאר וועלן בחורים פון דיין ישיבה״, דעמאלט האט דאס אויסגעקוקט ווי מוהרא״ש וויל מיר סך הכל מחזק זיין וכו׳, ווייל במציאות, אז עס זאל טאקע אזוי זיין האט מען דעמאלט נישט געקענט טראכטן, אבער היינט צו טאגס זעט מען וואס הייסט א ברכה פון א צדיק; צענדליגער שידוכים זענען געווארן נאר ווייל די מיידלעך האבן זיך איינג׳עקשנ׳ט אז זיי ווילן נאר א בחור פון ישיבה, ווייל זיי הערן די דרשות פון ישיבה, און זיי הערן ווי אזוי די בחורים וואקסן אויף מיט מידות טובות, מיט שכל, וואס מען הערט נישט אין אנדערע פלעצער וכו׳.

איך האב דעמאלט געשריבן בריוון פאר מוהרא״ש זכרונו לברכה אז די בחורים וויינען צו מיר, זיי ווילן חתונה האבן וכו׳, און מוהרא״ש האט מיר געשריבן אז ער גייט קומען

חמשה עשר באב אין קעמפ מאכן א סעודה, און ער גייט ברענגען שידוכים. אזוי איז געווען, מוהרא"ש איז געקומען אין קעמפ, און מען האט געמאכט א סעודה לכבוד חמשה עשר באב, ביי די דרשה האט מוהרא"ש געזאגט אזוי: "איך זאג צו פאר אלע בחורים וואס זענען זיבעצן יאר און העכער, יעדער בחור וואס וועט יעדן טאג לערנען גאנץ מסכת תענית - פון ט"ו אב ביז ראש השנה, זאג איך צו אז ער וועט טרעפן זיין שידוך גלייך נאך ראש השנה"; וואס זאל איך דיר זאגן, כאשר אמר כן היה, עס האט זיך גלייך אנגעפאנגען שידוכים איינס נאכן צווייטן, און אלע זענען חתנים געווארן און חתונה געהאט, און זיי האבן א שיינע לעבן.

עס זענען געווען אפאר בחורים וואס האבן נישט געטראפן זייער שידוך גלייך דעמאלט, אין אנהייב האבן זיי געהאט קשיות - וואס הייסט? וואו איז מיין שידוך? איך האב דאך געזאגט מסכת תענית פערציג מאל? למעשה, שפעטער ווען זיי האבן געטראפן זייער שידוך, האבן זיי געזען אז זייער כלה איז נאך געווען יונג וכו'.

דערפאר אז דו שרייבסט מיר אז דו האסט געלערנט יעדן טאג מסכת תענית - פון חמשה עשר באב ביז ראש השנה, זאלסטו זיין זיכער אז דו וועסט בקרוב א חתן ווערן.

דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פז): "דַּע, שֶׁבְּכַוָּנַת אֱלוּל הֵם תִּקּוּן לִפְגַם הַבְּרִית", חודש אלול איז מסוגל צו פארעכטן פגם הברית, "וְלִפְעָמִים, מֵחֲמַת זֶה הַפְּגָם יוּכַל לְאַבֵּד אֶת זִוּוּגוֹ, כִּי מֵאַחַר שֶׁנָּטָה מִזִּוּוּגוֹ קָשֶׁה לוֹ לִמְצֹא אֶת זִוּוּגוֹ", ווען א מענטש זינדיגט אין פגם הברית פארלירט ער זיין שידוך, "וַאֲפִילּוּ אִם יִמְצָא אֶת זִוּוּגוֹ, תִּהְיֶה לוֹ מְנַגֶּדֶת וְלֹא תִּהְיֶה נוֹטָה אַחַר רְצוֹנוֹ", און אפילו איינער וואס האט שוין זיין שידוך, ער האט שוין חתונה געהאט, אויב איז ער פוגם בברית וועט זיך זיין ווייב קריגן מיט אים וכו'. זאגט דער רבי: "וְחֹדֶשׁ אֱלוּל שֶׁאָז יְכוֹלִין לְתַקֵּן זֶה", חודש אלול קען מען פארעכטן וואס מען האט פוגם געווען בפגם הברית, "אֲזַי מוֹצֵא זִוּוּגוֹ, וְהִיא אֵינָהּ כְּנֶגְדּוֹ, רַק כִּרְצוֹנוֹ", דעמאלט איז מען זוכה צו טרעפן א שידוך.

זאגט דער רבי אז דאס איז מרומז אינעם פסוק וואס אברהם אבינו האט געזאגט פאר אליעזר ער זאל גיין זיכן א שידוך פאר יצחק אבינו (בראשית כד, ח): "וְ'אִם לֹ'א "תֹאבֶה הָאִשָּׁה" לָ'לֶכֶת אַ'חֲרֶיךָ", די ראשי תיבות פונעם פסוק איז אלול, און אינמיטן שטייט די ווערטער "תֹאבֶה הָאִשָּׁה", דאס קומט אונז ווייזן אז אלול איז מסוגל צו טרעפן א שידוך, ווייל אז מען טוט תשובה, מען געבט זיך אונטער צום אייבערשטן און מען וויל גארנישט, מען וויל

נאר טון דעם רצון השם, איז מען זוכה צו טרעפן א שידוך, און מען איז זוכה צו האבן שלום בית.

דער אייבערשטער זאל העלפן דו זאלסט בקרוב א חתן ווערן, און זוכה זיין צו אויפשטעלן א בית נאמן בישראל, אמן.

א גמר חתימה טובה און א גוט געבענטשט יאר.

...

~~~~~~~~~~~

תוכן השאלה

לכבוד הרה"ג הראש ישיבה שליט"א,

איך בין א ברסלבער חסיד שוין בערך 20 יאר, און איך קום שוין ראש השנה אויף אומאן פון יאר תשס"ד. די לעצטע פאר יאר האב איך אנגעהויבן צו הערן אייערע שיעורים און איך האב געהערט ווי איר זאגט ביי די שיעורים אז מקען נישט זיין קיין ברסלבער חסיד אויב מ'לערנט נישט דעם רבינ'ס ספרים, איך האב טאקע אנגעהויבן צו לערנען חיי מוהר"ן און שיחות הר"ן, און איך קען עס כמעט אויסענווייניג. אויך האב איך שוין געלערנט כמעט די גאנצע ליקוטי מוהר"ן און אביסל ליקוטי תפילות.

איר זאגט אפאר מאל ביי די שיעורים אז אן עם הארץ גייט אין מקוה פרייטאג פאר'ן זמן. האב איך געוואלט פארשטיין וואס ס'האט א שייכות צו זיין פארשלעפט און גיין שפעט אין מקוה, מיט'ן זיין א עם הארץ? אויך איך האב אין ערגעץ נישט געטראפן דעם רבי'ן רעדן פון מקוה פרייטאג בכלל. איך וועל זיך פרייען אויב איר ענטפערט מיר.

תודה רבה פאר די וואונדערליכע שיעורים.

שמואל

תשובה מאת הראש ישיבה שליט"א:

בעזרת השם יתברך - יום ב׳ פרשת וזאת הברכה-א, ה׳ תשרי, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד שמואל נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.
~~~~~~~~~~~

איך האב זייער הנאה אז דו האסט אנגעפאנגען צו לערנען דעם רבינ׳ס ספרים - בעיקר שיחות הר״ן און חיי מוהר״ן; דער רבי האט געזאגט (חיי מוהר״ן, סימן שנח): ״מיט יעדע שיחה וואס איך שמועס מיט ענק קען מען זיין אן ערליכער איד, און נישט סתם אן ערליכער איד נאר אן ערליכע איד אזוי ווי איך מיין אן ערליכער איד״; וואויל איז דיר אז דו לערנסט דעם רבינ׳ס ספרים און דו זאגסט ליקוטי תפילות, ווייל נאר אז מען לערנט דעם רבינ׳ס ספרים האט מען א שייכות מיטן רבי׳ן.

דאס וואס דו פרעגסט מיר וואו עס שטייט אז דער רבי פלעגט גיין אין מקוה ערב שבת פרי; עס וואונדערט מיר פארוואס דו פרעגסט דאס, ווייל דו שרייבסט מיר אז דו קענסט שוין אויסענווייניג חיי מוהר״ן און שיחות הר״ן. קוק ווי ר׳ נתן פארציילט דעם סיפור ווען דער רבי האט אנגעהויבן צו מגלה זיין דעם ״תיקון הכללי״ (חיי מוהר״ן, סימן קפד): די ערשטע מאל וואס דער רבי האט אנגעהויבן צו מגלה זיין דעם ״תיקון הכללי״ איז געווען ערב שבת, שרייבט ר׳ נתן: ״דַּרְכּוֹ הָיָה תָּמִיד לֵילֵךְ לַמֶּרְחָץ סָמוּךְ אַחַר חֲצוֹת, וְעַכְשָׁיו יָשַׁב וְדִבֵּר עִמָּנוּ עַד סָמוּךְ לָעֶרֶב״, געווענליך פלעגט דער רבי גיין גלייך נאך חצות אין מקוה לכבוד שבת, און זיך אראפ לייגן שלאפן לכבוד שבת, אבער דאס מאל האט דער רבי געשמועסט מיט אונז ביז ממש פארן זמן.

מען דארף זייער אכטונג געבן צו גיין אין מקוה פרי, ווייל אז מען גייט שפעט פארן זמן קען מען נכשל ווערן מיט חילול שבת; קוק וואס דער משנה ברורה שרייבט (אורח חיים סימן רס, סעיף קטן א): ״וּמְאֹד יֵשׁ לִזָּהֵר שֶׁלֹּא יָבוֹא עַל יְדֵי מִצְוַת הָרְחִיצָה לַחֲשַׁשׁ חִילּוּל שַׁבָּת, וּבַעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים הַרְבֵּה נִכְשָׁלִין בָּזֶה בִּימֵי הַחֹרֶף כְּשֶׁהַיָּמִים קְצָרִים, שֶׁיּוֹשְׁבִין כִּמְעַט עַד שֶׁחֲשֵׁכָה, וְאַף אִם גָּמַר אֶת עֶצֶם הָרְחִיצָה בְּהֶתֵּר, גַּם כֵּן מִזְדַּמֵּן אִיסּוּר לְיָדוֹ, שֶׁפְּעָמִים הוּא סוֹרֵק אֶת רֹאשׁוֹ בְּסוֹף, שֶׁהִיא מְלָאכָה דְּאוֹרַיְיתָא - בְּשַׁבָּת״; קוק נאך ווי ער זאגט דארט אז ווער עס קען מוחה זיין זאל מוחה זיין, ווייל דאס גיין אין מקוה קומט אויס א מצוה הבא בעבירה. חוץ מזה, אויב מען האט קינדער, און מען וויל זיי נעמען אין מקוה כדי זיי צו מחנך זיין ווי אזוי מען פירט זיך אויף אין מקוה וכו׳, טאר מען נישט גיין פארן זמן, ווייל דעמאלט איז די מקוה זייער אנגעפילט מיט מענטשן, און עס איז נישט גוט צו גיין דעמאלט מכמה טעמים.

דער הייליגער בעל שם טוב זכותו יגן עלינו האט געזאגט אז ער איז צו געקומען צו אלע זיינע מדריגות ווייל ער איז געווען זייער נזהר צו גיין אין מקוה יעדן טאג. און דער הייליגער ר׳ אהרן קארלינער זכותו יגן עלינו האט געזאגט: ״מקוה איז טאקע נישט קיין מצוה, אבער צו וואס מקוה קען צו ברענגען קען נישט קיין שום אנדערע מצוה צו ברענגען.

דערפאר, וואויל איז פארן מענטש וואס איז נזהר צו גיין אין מקוה, וועט ער זוכה זיין צו אלע ברכות; ווייל ווען א מענטש טובל'ט זיך אין מקוה, דעמאלט - אין יענע רגע טובל'ט מען אויבן אין הימל זיין נשמה, און מען איז זוכה אראפ צו נעמען פון זיך אלע דינים, אזוי ווי דער רבי זאגט (ספר המידות, המתקת הדינים, סימן כב): "עַל יְדֵי טְבִילַת מִקְוָה נִתְבַּטֵּל הַצָּרוֹת, וִישׁוּעָה בָּאָה".

דער אייבערשטער זאל העלפן אז דו זאלסט מצליח זיין אין אלע דיינע וועגן.

א גמר חתימה טובה און א גוט געבענטשט יאר.

...

~~~~~~~~~~~

תוכן השאלה

לכבוד דער ראש הישיבה,

קודם א ריזיגן ש'כח פאר אלע שיעורים און פאר אלע עצות פונעם רבי'ן, עס האלט מיך ממש ביים לעבן, און איך שעפ חיות פין דעם יעדע מינוט פון טאג.

מיין שאלה איז בנוגע "קדש עצמך במותר לך". אין די פלאץ וואו איך בין אויפגעוואקסן איז מען זייער פארנומען מיט "קדש עצמך במותר לך", מען איז נאר פארנומען מיט דעם אז מען מוז זיך צוברעכן די תאוות, און אויב איינער קויפט זיך א שיינע קאר אדער א שיינע הויז איז ער שוין אפגעפרעגט אויף די פלאץ, מען קוקט אים אן ווי איינער וואס איז נאר פארנומען מיט נארישקייטן, און מען קוקט אים אראפ.

אויב דער ראש הישיבה קען ביטע אראפנעמען אפאר מינוט מיר צו ענטפערן וואס דער ראש הישיבה האלט איבער די נושא.

יישר כח און הצלחה רבה

דוד

תשובה מאת הראש ישיבה שליט"א:

בעזרת השם יתברך - יום ג' פרשת וזאת הברכה-א', ו' תשרי, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד דוד נרו יאיר
~~~~~~~~~~~

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

איך פריי מיר זייער צו הערן אז דו ביסט זיך מחיה מיט די עצות פונעם הייליגן רבי'ן; דער רבי האט געזאגט (חיי מוהר"ן, סימן שמ): "זיי זאלן מיר הערן איין תורה מיט דעם ניגון און מיטן טאנץ, וואלט די גאנצע וועלט אויסגעגאנגען"; ווייל ווער עס הערט דעם רבינ'ס ווערטער, זיינע עצות און התחזקות - ווערט אן ערליכער איד, און הייבט אן בענקען צום אייבערשטן, און אפילו ער פאלט אראפ, שרייט ער צום אייבערשטן פון דארט. מען קען נישט מסביר זיין פאר איינעם וואס האט נאך נישט טועם געווען פון רבינ'ס עצות, וואס דער רבי געבט אונז. די גאנצע לעבן ווערט געטוישט צום גוטן, און מען הייבט אן לעבן מיטן אייבערשטן א גאנצן טאג.

וויסן זאלסטו אז צו זיין אן ערליכער איד, האט נישט צו טון צי מען האט א שיינע קאר און א שיינע דירה, צי נישט; אן ערליכער איד איז איינער וואס גייט דריי מאל א טאג אין שול דאווענען מיט מנין אפילו עס איז אים זייער שווער, ווייל צופרי דארף ער לויפן ברענגען פרנסה, ביינאכט איז ער זייער אויסגעמוטשעט, ווער רעדט נאך אינמיטן טאג ווען ער איז אריין געטון אין פרנסה וכו' - דאך גייט ער אין שול דאווענען די דריי תפילות מיט מסירות נפש. אן ערליכער איד איז איינער וואס רעדט איידל, ער שרייט נישט, ער רעגט זיך נישט אויף ווען עס גייט נישט אזוי ווי ער האט געוואלט וכו', ער רעדט שיין אין שטוב, ער רעדט איידל צו זיין ווייב און קינדער, ער מאכט פרייליך זיין ווייב, ער שטארקט איר און איז איר מחזק - דער איז אן ערליכער איד. אלעס אנדערש איז נארישקייטן, יא שיינע קאר, נישט שיינע קאר, יא שיינע הויז נישט שיינע הויז, דאס געבט גארנישט צו צו ווערן אן ערליכער איד אדער נישט ווערן. א שיינע קאר און א שיינע הויז איז נישט קיין מותרות, מותרות איז טייטש ווען מען לעבט אן דעם אייבערשטן, דעמאלט איז אלעס איבעריג. ווען א מענטש ווייסט אז אלעס וואס ער האט קומט פונעם אייבערשטן, ער דאנקט און לויבט דעם אייבערשטן אויף יעדע זאך, און אויף וואס ער האט, דעמאלט איז עס נישט קיין מותרות.

ווען א מענטש נעמט אריין דעם אייבערשטן אין זיין לעבן, ער ברענגט אריין דעם אלופו של עולם ביי זיך אין שטוב, ווערט "גאט" - דער אייבערשטער געפונט זיך אין זיין שטוב, אבער אויב ער נעמט ארויס דעם אייבערשטן, ער נעמט ארויס דעם 'א' דעם אלופו של עולם בלייבט איבער 'גט', און עס ווערט א גט רחמנא לצלן, אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (סוטה יז.): "אִישׁ וְאִשָּׁה שֶׁזָּכוּ - שְׁכִינָה שְׁרוּיָה בֵּינֵיהֶן, לֹא זָכוּ - אֵשׁ אוֹכְלָתָן"; א מאן און ווייב וואס זענען זוכה, זיי לעבן מיטן אייבערשטן, האבן זיי א גוטע לעבן, אבער

אויב חס ושלום זיי נעמען ארויס דעם אייבערשטן פון זייער לעבן, מען נעמט ארויס דעם יו״ד פון איש און די ה״א פון אשה, בלייבט איבער אש מיט אש (עיין ברש״י שם) און זיי ווערן פארברענט.

אזוי איז מיט יעדע זאך וואס א מענטש האט. ווען א מענטש עסט, אויב מאכט ער א ברכה, ער דאנקט דעם אייבערשטן, דעמאלט מעג ער הנאה האבן פון דעם. פארקערט, דער אייבערשטער האט באשאפן אלע גוטע עסן נאר אז מענטשן זאל הנאה האבן פון דעם און אים דאנקען, אזוי ווי עס שטייט (דברים ח, י): ״וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת ה׳ אֱלֹהֶיךָ, עַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ״. אזוי אויך זעען מיר אין גמרא, חכמינו זכרונם לברכה פרעגן א קשיא (ברכות לה.): איינמאל שטייט (תהלים כד, א): ״לַה׳ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ״, די וועלט באלאנגט פארן אייבערשטן, און ביי א צווייטע פלאץ שטייט (תהלים קטו, טז): ״וְהָאָרֶץ נָתַן לִבְנֵי אָדָם״, אז דער אייבערשטער האט געגעבן די ערד פאר די מענטשן? ענטפערן חכמינו זכרונם לברכה: ״כָּאן קוֹדֶם בְּרָכָה, כָּאן לְאַחַר הַבְּרָכָה״, ווען א מענטש מאכט א ברכה דעמאלט ווערט עס דעם מענטש׳נס זאך, ער מעג דאס עסן און הנאה האבן פון דעם, אבער אויב ער מאכט נישט קיין ברכה, דעמאלט איז ער א גנב.

דאס וואס דו פרעגסט מיר וואס טוט זיך מיט ״קַדֵּשׁ עַצְמְךָ בַּמֻּתָּר לָךְ״; דער הייליגער ישמח משה זכותו יגן עלינו זאגט (פרשת קדושים): ״קַדֵּשׁ עַצְמְךָ בַּמֻּתָּר לָךְ״ מִתְקַיֵּם עַל פִּי שְׁנֵי דְּרָכִים; אוֹ שֶׁמְּמָאֵס בְּמוּתָּרוֹת, וְלִפְעָמִים בְּהֶפֶךְ - כַּמְּבֹאָר בְּשֻׁלְחָן עָרוּךְ שֶׁמַּשְׂבִּיעַ עַצְמוֹ מִן הַהֶתֵּר כְּדֵי שֶׁלֹּא יָבֹא לִידֵי אִיסּוּר, וְהַכֹּל לְפִי מַה שֶּׁהוּא אָדָם בְּאוֹתָהּ שָׁעָה, וּבִלְבַד שֶׁיִּהְיֶה כַּוָּנָתוֹ לַשָּׁמַיִם, וְהַיְינוּ גַּם כֵּן קַדֵּשׁ עַצְמְךָ בַּמֻּתָּר לָךְ, שֶׁעַל יְדֵי הַמֻּתָּר הוּא מְקַדֵּשׁ עַל עַצְמוֹ שֶׁלֹּא יָבֹא לִידֵי אִיסּוּר, וְגַם אִם עָשָׂה לְכַוָּנָה זוֹ, הֱוֵי עֲבוֹדָה לַשֵּׁם בָּרוּךְ הוּא וּבָרוּךְ שְׁמוֹ, וּמְקַדֵּשׁ עַצְמוֹ, וְהָבֵן, עַיֵּין שָׁם, מען קען עס מקיים זיין אויף צוויי וועגן, אדער אז מען איז ממאס אין אלע איבעריגע זאכן וכו׳, אדער פארקערט, מען טוט אלעס וואס מען מעג טון - בהיתר, אזוי וועט מען נישט צו קומען צו קיין עבירות; זעט מען פון דעם אז עס איז דא א וועג מקיים זיין קדש עצמך במותר לך אז מען זאל טון אלעס וואס מען מעג טון בהיתר, כדי מען זאל נישט צו קומען צו טון עבירות.

אנשטאט צו שטיין און ארבעטן אויף אוועקרייסן פון זיך אלע תענוגים וכו׳, דארף מען שטיין און זוכן ׳וואס נאך קען איך טון צו ווערן נענטער צום אייבערשטן׳. עס שטייט אין פסוק (תהלים לד, טו): ״סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה טוֹב״, עס איז דא צוויי דרכים ווי אזוי צו לערנען פשט אין דעם פסוק, איין וועג איז דער דרך המוסר - מען זאל קודם ארבעטן אפ צו טון פון זיך דעם שלעכטס, און נאכדעם זאל מען עוסק זיין אין עשה טוב. נאכדעם איז דא די וועג

פונעם בעל שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו און זיינע תלמידים - מען זאל קודם עוסק זיין אין עשה טוב, און דורך דעם וועט פון זיך אליינס ווערן סור מרע, זיי לערנען פשט אינעם פסוק אזוי: סור מרע - ווילסט ארויסגיין פון דיין שלעכטס, ווי אזוי? דורך ועשה טוב, ווייל אז מען צינדט אן א ליכט אין א טינקעלע שטוב ווערט ליכטיג, און די טינקלקייט גייט פון זיך אליין אוועק, אזוי אויך ווען א מענטש טוט א מצוה ווערט ליכטיג אין אלע וועלטן, און מיט די צייט וועט ער שוין אפלאזן זיינע שלעכטע מעשים.

עס איז באקאנט די מעשה וואס איז געווען ביים רבי'ן (חיי מוהר"ן, סימן תמז) אז א איד איז געקומען צום רבי'ן און זייער געוויינט אז ער ליגט אין א טיפע בלאטע, ער זינדיגט נעבעך און טוט זייער גראבע עבירות, ער וויל דער רבי זאל אים העלפן ארויס קריכן פון זיין בלאטע. האט אים דער רבי געזאגט: "דו טו גוטס, און די שלעכטס וועט פון זיך אליינס אוועק פאלן"; דאס איז די וועג פון הייליגן רבי'ן, מען זאל עוסק זיין אין תורה תפילה וועט די שלעכטס אליינס אוועק פאלן. דער יצר הרע האט זייער מורא פון לימוד התורה ווייל ווען מען לערנט תורה ווערט ער אויס, בפרט ווען מען לערענט א דף גמרא ווערט ער אינגאנצען פארברענט, דערפאר וועט ער אלעס לאזן טון אבי מען זאל נישט לערנען א דף גמרא יעדן טאג.

דערפאר, אז דו בעטסט מיר איך זאל דיר שרייבן איבער דעם נושא, זאלסטו געדענקען אז דער עיקר איז מען זאל זען אריין צו כאפן יעדן טאג אביסל תורה תפילה, ווייל נאר דאס בלייבט פונעם מענטש. דער רבי שרייבט פאר זיין איידעם: "בַּקָּשָׁתִי מֵאֲהוּבִי חֲתָנִי, שֶׁתִּלְמוֹד בְּכָל יוֹם שִׁיעוּר גְּמָרָא וּפוֹסֵק, שֶׁלֹּא תַּעֲשֶׂה חַס וְשָׁלוֹם מְטָפֵל עִיקָר, רַק אֶת הָאֱלֹקִים יְרָא וְכוּ', כִּי זֶה כָּל הָאָדָם", מיין ליבער איידעם, איך בעט דיר זייער, זאלסט לערנען יעדן טאג גמרא און שלחן ערוך, זאלסט חס ושלום נישט מאכן פון טפל אן עיקר און פון עיקר א טפל; זעט מען וואס דער רבי האט געוואלט, און וואס עס איז געווען ביים רבי'ן אן עיקר - נאר תורה ותפילה ויראת שמים.

זייער אסאך בחורים און אינגעלייט מיינען אז צו זיין אן ערליכער איד דארף מען זיין א בטלן, וואוינען אין אן אלטן הויז, מיט א שמאטע קאר, מיט צעריסענע בגדים וכו' וכו', און דאס מאכט אז זיי זאלן אפלאזן זייער רצון צו וועלן זיין נאנט צום אייבערשטן. זייער אסאך מענטשן זענען זיך טועה אין דעם, זיי מיינען אז א ל"ו צדיק גייט מיט צעריסענע בגדים און שמוציג אנגעטון. עס איז נישט אזוי, א צדיק איז איינער וואס טראכט פונעם אייבערשטן א גאנצן טאג, ער לעבט מיט אמונה, ער גייט ארום פרייליך.

ר׳ נחמן טולטשינער זכרונו לברכה פלעגט זאגן: ״די וועלט מיינט אז צו זיין א צדיק דארף מען האבן עשרה קבין מרה שחורה, און צו זיין פון די ל״ו צדיקים דארף מען זיין א וואסער טרעגער, עס איז נישט אזוי - פלעגט ער אויס פירן - מען קען זיין א פריילירכער אידל און זיין א גרויסער צדיק, און מען קען זיין א בעל הבית און א גרויסער עשיר אזוי ווי ר׳ אברהם בערניו (דעם רבינ׳ס אייניקל) און זיין פון די ל״ו צדיקים״.

דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר״ן, חלק ב׳, סימן קטז): ״יֵשׁ טוֹעִים סוֹבְרִים, שֶׁצְּרִיכִין לְהַכִּיר אֶת הַצַּדִּיק אוֹ שְׁאָר דָּבָר שֶׁבִּקְדֻשָּׁה לְהַכִּירוֹ בְּפָנָיו בְּצַלְמוֹ וּדְמוּתוֹ, שֶׁיִּהְיֶה מְשֻׁנֶּה בִּדְמוּתוֹ וּבִתְנוּעוֹתָיו דַּיְקָא, וּבֶאֱמֶת לֹא כֵן הוּא. כִּי הַצַּדִּיק הוּא בִּדְמוּת וְצֶלֶם כְּכָל הָאֲנָשִׁים וְאֵין בּוֹ שׁוּם שִׁנּוּי, וְאַף־עַל־פִּי־כֵן הוּא עִנְיָן אַחֵר לְגַמְרֵי״ עיין שם; מענטשן זענען זיך טועה און זיי מיינען אז מען דארף דערקענען א צדיק פון אינדרויסן - פון זיין אנטון, פון זיין פנים וכו׳, אבער עס איז נישט אזוי - זאגט דער רבי, דער צדיק זעט אויס פון אינדרויסן פונקט ווי א צווייטער, נאר דער חילוק איז, אז זיין פנימיות איז גאר אן אנדערע ענין.

דאס איז א טעות וואס זייער אסאך מענטשן מאכן, מען מיינט אז מען דארף גיין איינגעבויגן ווי אן איינגעבויגענעם לולב צו זיין אן ערליכער איד, און מען דארף גיין מיט געמאסטענע טריט וכו׳, אבער דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר״ן, חלק א׳, סימן קצז): ״כִּי בְּוַדַּאי אֵין זֶה מַעֲלַת הָעֲנָוָה לְהַרְאוֹת עַצְמוֹ בִּכְפִיפַת ראשׁ בְּדֶרֶךְ שְׁטוּת כְּאִלּוּ הוּא עָנָו, כִּי זֶה עֲנָוָה פְּסוּלָה״, עס איז נישט קיין ענוה צו גיין מיט אן איינגעבויגענעם קאפ, מען קען גיין מיט א גראדע אויפגעהויבענע קאפ; און זיין ביי זיך צעבראכן כחרס הנשבר, מען קען זען בילדער פון צדיקים פונעם פריערדיגן דור ווי זיי גייען אנגעטון זייער צאמגענומען וכו׳.

דער אייבערשטער זאל דיר העלפן זאלסט האבן א שיינע קאר און א שיינע הויז, און מיט דעם טון דעם רצון פונעם אייבערשטן; מיט דיין קאר זאלסטו טון חסד, און אין דיין הויז זאלסטו מאכן א מקדש מעט, זאלסטו פרייליך מאכן דיין ווייב און קינדער, זאלסט מחנך זיין דיינע קינדער זיי זאלן ליב האבן דעם אייבערשטן, ליב האבן ערליכע אידן, ליב האבן צו טון מצות.

איך וואלט נאך געדארפט אסאך מער מאריך זיין, אבער איך בין נעכטן צוריק געקומען פון אומאן, און עסווארט אויף מיר אסאך ארבעט וכו׳.

דער אייבערשטער זאל העלפן אז דו זאלסט מצליח זיין אין אלע דיינע וועגן.

א גמר חתימה טובה און א גוט געבענטשט יאר.

...

~~~~~~~~~~~

תוכן השאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

דער ראש ישיבה זאגט שטענדיג אז ווען מען האט איינעם וואס האלט אין איין רודפ'ן און טשעפען, זאל מען זיין מיט אפן יענעם, און פרעגן יענעם פארוואס ער טוט דאס. דער ראש ישיבה נוצט אלץ די ביישפיל פון א מאן און ווייב אז זיי זאלן זיין אפן איינער מיט'ן צווייטן.

האב איך געוואלט פרעגן וואס מען טוט ווען די עלטערן הערן נישט אויף צו טשעפען מיט ווערטער יעדע מאל וואס עס קומט אויס זיך צו טרעפן. און נאכ'ן טשעפען געט מען זיך א רוף אן: "מען קען נישט מאכן מיט דיר א ווערטל?"... אזוי ווי דער פסוק זאגט "כמתלהלה היורה זיקים".

איך פיל ווי איך האלט עס מער נישט אויס, איך וויל אים נישט פיינט האבן. איך וויל וויסן אויב די עצה איז אז איך זאל זיך אויסשמועסן מיט אים אפן און זאגן אז איך קען עס נישט נעמען?

א גרויסן יישר כח פאר אלע עצות אין לעבן.

אברהם

תשובה מאת הראש ישיבה שליט"א:

בעזרת השם יתברך - יום ג׳ פרשת וזאת הברכה-א, ו׳ תשרי, שנת תשע״ח לפ״ק

לכבוד אברהם נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

דו קענסט זיך נישט פארשטעלן דאס גרויסקייט פון די מצוה פון כיבוד אב ואם; חכמינו זכרונם לברכה זאגן (ירושלמי פאה א, א) אז דאס איז חמורות שבחמורות, די מצוה פון מכבד זיין עלטערן איז פון די הארבסטע מצוות וואס איז דא.

חכמינו זכרונם לברכה פארציילן (ירושלמי קידושין כ.): מען האט געפרעגט ר׳ אליעזר ״עַד הֵיכָן הוּא כִּיבּוּד אָב וָאֵם״, ביז וויפיל איז א מענטש מחוייב צו מכבד זיין זיינע עלטערן, האט רבי אליעזר געענטפערט: ״וְלִי אַתֶּם שׁוֹאֲלִין״, וואס פרעגט איר מיר, ״לְכוּ שַׁאֲלוּ לְדָמָה
~~~~~~~~~~~

בֶּן נְתִינָה" גייט פרעגן דמה בן נתינה, "רֹאשׁ פֶּטֶר הָיָה" ער איז געווען פון די גרעסטע אין די מיליטער, "פַּעַם אַחַת הָיְתָה אִמּוֹ מְסַטַּרְתּוֹ", איינמאל האט זיין מאמע אים געשלאגן מיט א שיך, "לִפְנֵי כּוּלֵי שֶׁלּוֹ", פאר אלע סאלדאטן וואס זענען געווען אונטער אים, "וְנָפַל קוֹרְדִקְסִין שֶׁלָּהּ מִיָּדָהּ", און עס איז אראפ געפאלן די שיך פון איר הענט, "וְנוֹשִׁיט לָהּ, כְּדֵי שֶׁלֹּא תִּצְטַעֵר", האט ער זיך אראפ געבויגן און אויפגעהויבן די שיך און געגעבן פאר זיין מאמע אז זי זאל זיך נישט דארפן אראפ בייגן און זיך מצער זיין.

נאך פארציילן חז"ל (שם): ר' טרפון'ס מאמע פלעגט גיין שפאצירן שבת אין איר חצר, איינמאל האט זיך צעריסן איר שיך, האט ר' טרפון זיך אראפגעלייגט אויף דער ערד, און געלייגט זיינע הענט אויף דער ערד, און געזאגט: "מאמע, טרעט אויף מיר", אזוי איז ער געגאנגען מיט איר ביז זי איז אנגעקומען צו איר בעט. איינמאל ווען ר' טרפון איז געווען נישט געזונט, האט זיין מאמע געבעטן די חכמים זיי זאלן מתפלל זיין פאר אים ווייל ער איז איר מכבד מער וויפיל מען דארף, האבן זיי איר געפרעגט: "וואס טוט ער?" האט זי פארציילט די מעשה ווי ער האט איר געהאלפן גיין אין איר חצר ווען איר שיך האט זיך צעריסן, אז ער האט געלייגט זיינע הענט אז זי זאל קענען גיין וכו', האבן די חכמים געזאגט: "אפילו ער זאל דיר טון טויזנט מאל אזוי ווי ער טוט דיר יעצט, האט ער נאך נישט מקיים געווען די מצוה ווי עס דארף צו זיין".

דערפאר בעט איך דיר זייער שטארק, דו זאלסט חס ושלום נישט ענטפערן פאר דיינע עלטערן; געדענק וואס דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו): "וְעִקַּר הַתְּשׁוּבָה כְּשֶׁיִּשְׁמַע בִּזְיוֹנוֹ, יִדֹּם וְיִשְׁתֹּק", אז מען הערט ווי מען פארשעמט און מען שווייגט אפ, דאס איז דער עיקר ווי אזוי מען טוט תשובה; בעט דעם אייבערשטן אז דו זאלסט אפקומען אלעס וואס דו דארפסט אפקומען, און בזכות דעם וואס דו ווערסט אכטונג געבן אויף כיבוד אב ואם וועסטו זוכה זיין אז דיינע קינדער וועלן דיר מכבד זיין און דיר ברענגען נחת.

חכמינו זכרונם לברכה זאגן (שם): "ר' זְעִירָא אָמַר, הַלְוַאי הֲוָה לִי אַבָּא וְאִמָּא דְאוֹקְרִינוּן, וְאִירָת גַּן עֵדֶן", ר' זעירא איז געווען א יתום, און ער פלעגט זיך אייביג מצער זיין פארוואס ער האט נישט קיין עלטערן ער זאל זיי קענען מכבד זיין, און זוכה צו זיין דורך די מצוה צו באקומען גן עדן. אבער ווען ער האט געהערט די מעשה פון ר' טרפון, האט ער געזאגט: "בְּרִיךְ רַחֲמָנָא דְּלֵית לִי לָא אַבָּא וְלָא אִמָּא", יישר כח אייבערשטער אז איך האב נישט קיין עלטערן, ווייל איך וואלט נישט געקענט טון וואס ר' טרפון האט געטון.

דאנק דעם אייבערשטן אז דו האסט חתונה געהאט און דו האסט דיין אייגן לעבן וכו׳, דאס ביסל וואס עס קומט דיר אויס צו גיין צו דיין טאטע מאמע זאלסטו אכטונג געבן זיי צו מכבד זיין, וועסטו זוכה זיין צו אלעס גוטס.

בעט דעם אייבערשטן אז דו זאלסט זיך אויסקומען מיט דיינע עלטערן, און מען זאל לעבן בשלום און מיט ליבשאפט, ביז מיר וועלן זוכה זיין צו דעם וואס חכמינו זכרונם לברכה זאגן (משנה עדיות ח, ז): ״אֵין אֵלִיָּהוּ בָּא לֹא לְרַחֵק וְלֹא לְקָרֵב, אֶלָּא לַעֲשׂוֹת שָׁלוֹם בָּעוֹלָם״, שנאמר (מלאכי ג, כג-כד): ״הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ לָכֶם אֵת אֵלִיָּה הַנָּבִיא וגו׳, וְהֵשִׁיב לֵב אָבוֹת עַל בָּנִים, וְלֵב בָּנִים עַל אֲבוֹתָם.

דער אייבערשטער זאל העלפן אז דו זאלסט מצליח זיין אין אלע דיינע וועגן.

א גמר חתימה טובה און א גוט געבענטשט יאר.

...

~~~~~~~~~~~

תוכן השאלה:

לכבוד הראש ישיבה שליט"א,

איך האב געזען וואס ער האט געשריבן אז מען קען שוין אנהויבן מעביר סדרה צו זיין פרשת בראשית נאך פון פאר שמחת תורה. האב איך געוואלט וויסן דער מקור צו די הלכה.

מרדכי

תשובה מאת הראש ישיבה שליט"א:

בעזרת השם יתברך - יום ד׳ פרשת וזאת הברכה-א, ז׳ תשרי, שנת תשע״ח לפ״ק

לכבוד מרדכי נרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

דאס וואס דו פרעגסט מיר וואו איז דער מקור אז מען קען שוין אנהייבן מעביר סדרה זיין פרשת בראשית פאר שמחת תורה; מוהרא״ש זכרונו לברכה פלעגט יעדעס יאר מעורר
~~~~~~~~~~~

זיין אלע תלמידי היכל הקודש אז מען זאל שוין אנהייבן מעביר סדרה זיין זונטאג חול המועד סוכות, אזוי ווי דער מחבר פסק'נט (אורח חיים הלכות שבת, סימן רפה, סעיף ג): "מִיּוֹם רִאשׁוֹן וְאֵילָךְ נִקְרָא עִם הַצִּבּוּר", פון זונטאג קען מען שוין מעביר סדרה זיין; אפילו מען האט נאך נישט אנגעהויבן ליינען פרשת בראשית.

מוהרא"ש פלעגט זאגן אז די סיבה פארוואס מענטשן זענען מזלזל אין דעם מצוה איז, ווייל מענטשן זוכן שלימות, מען וויל מקיים זיין די מצוה אזוי ווי דער הייליגער אריז"ל האט געזאגט, אז מען זאל מעביר סדרה זיין ערב שבת, און וויבאלד עס איז זייער שווער פאר רוב מענטשן מעביר סדרה זיין ערב שבת, בפרט ווינטער ווען דער זמן איז זייער פרי, דערפאר זענען מענטשן נישט מעביר סדרה, און מען איז מזלזל אין דעם.

אויף דעם איז די עצה צו טון אזוי ווי עס שטייט אין שלחן ערוך (שם) אז מען זאל אנהייבן פון זונטאג מעביר סדרה זיין, אזוי איז מען זוכה צו מקיים זיין די מצוה בשלימות, אזוי ווי די משנה ברורה (שם) ברענגט אראפ פון ספר מטה יהודה: "אִם הוּא קוֹרֵא מִתְּחִלַּת הַשָּׁבוּעַ וְהָלְאָה, הוּא גַּם כֵּן בִּכְלָל מִצְוָה מִן הַמֻּבְחָר".

ר' נתן זאגט (ליקוטי הלכות תרומות ומעשרות, הלכה ג): דאס וואס מענטשן זענען זייער ווייט פונעם אייבערשטן, דאס קומט פון דעם וואס מענטשן ווילן שלימות, זיי ווילן דינען דעם אייבערשטן נאר אויב זיי קענען עס טון מיט אלע חומרות און אלע הידורים. ער געבט א משל, ווען א מענטש וואלט ווען געוואוסט ווי חשוב עס איז אויבן אין הימל ווען ער געבט א פרוטה לצדקה, וואסערע רעש דאס מאכט אויבן אין אלע עולמות, וואלט ער זיכער געגעבן כסדר פרוטות לצדקה. אזוי אויך, ווען א מענטש וואלט ווען געוואוסט וואס עס געשעהט אין הימל ווען ער לערנט א דף גמרא, וואסערע שמחה עס ווערט אין אלע עולמות עליונים, וואלט ער זיכער מקפיד געווען צו לערנען יעדן טאג א דף גמרא. נאר די סיבה - זאגט ר' נתן - פארוואס מענטשן טוען דאס נישט איז, ווייל דער מענטש טראכט צו זיך 'וואס איז שוין איין פרוטה? וואס איז שוין איין דף גמרא? איך דארף טון אסאך אויף אמאל וכו', איך דארף טון די מצות מיטן גאנצע שלימות', און וויבאלד ער קען עס נישט טון בתכלית השלימות, טוט ער גארנישט, עיין שם.

דאס זעלבע איז מיט רעדן צום אייבערשטן. ווען א מענטש וואלט געוואוסט וואס עס געשעהט אין הימל ווען ער רעדט א ווארט צום אייבערשטן, וואלט ער גערעדט נאך א ווארט און נאך א ווארט צום אייבערשטן, נאר וויבאלד א מענטש מיינט אז ער דארף רעדן א גאנצע שעה אויף איין מאל, און ער קען נישט, טוט ער גארנישט.

מוהרא"ש פלעגט יעדע יאר זיך בעטן אז מען זאל שוין אנהייבן זונטאג חול המועד סוכות מעביר סדרה זיין פרשת בראשית שנים מקרא ואחד תרגום מיט רש"י, עס איז א לאנגע סדרה, און אז מען ענדיגט די ערשטע פרשה, וועט מען א גאנץ יאר מעביר סדרה זיין, און אז מען איז נישט מעביר סדרה די ערשטע וואך איז מען שוין די צווייטע וואך אויך נישט מעביר סדרה, און אזוי ווייטער. דערפאר בעט איך דיר זייער, זאלסט שוין במשך די וואך און קומענדיגע וואך ענדיגן פרשת וזאת הברכה, אז זונטאג חול המועד סוכות זאלסטו אנהייבן נאכאמאל חמשה חומשי תורה. ווען מענטשן וואלטן ווען געוואוסט וואס מען איז זוכה דורך מעביר סדרה זיין, סיי די יראת שמים וואס מען באקומט דורכדעם, סיי די סגולה פון אריכות ימים און סיי פרנסה בריווח, וואלט יעדער איינער מקפיד געווען אויף די מצוה.

געדענק וואס דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן יב): "עִקָּר הַיַּהֲדוּת הוּא רַק לֵילֵךְ בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת, בְּלִי שׁוּם חָכְמוֹת", דער עיקר פון אידישקייט איז צו גיין בתמימות ופשיטות, אן קיין חכמות. און די אלע וואס האבן צום סוף אפגעלאזט זייער אידישקייט, איז געווען ווייל זיי זענען געגאנגען מיט חכמות.

דער אייבערשטער זאל העלפן אז דו זאלסט מצליח זיין אין אלע דיינע וועגן.

א גמר חתימה טובה און א גוט געבענטשט יאר.

...

~~~~~~~~~~

תוכן השאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך וויל זיך באדאנקען פאר די שיעורים וואס איז מיר מורא'דיג מחזק בכלל, און בפרט וויאזוי זיך מחזק צו זיין אלס בחור. איך בין א בחור און איך האב באקומען א "חיזוק יומי ביזנעס קארד", און זייט איך האב אנגעהויבן הערן די שיעורים האב איך אנגעהויבן זיין מער ערליך.

לעצטנס האב איך געהאט א זאך וואס האט מיר זייער צובראכן און איך וואלט זייער שטארק געוואלט דער ראש ישיבה זאל מיר מחזק זיין און געבן א עצה אויף ווייטער. די לעצטע שטיק צייט האב איך מיך שוין אסאך געשטארקט אויף מיינע שלעכטע תאוות, אבער מיט דעם אלעם האב איך די לעצטע דריי שבתים אין איין צו אויף געשטאנען א ב"ק, אינמיטן די וואך איז אלעס גוט און ווען עס קומט שבת זע איך אויך נישט אז איך זאל האבן געטראכט אדער געקוקט עפעס נישט גוט, אבער מיט דעם אלעם בין איך אויף געשטאנען אזוי.
~~~~~~~~~~

איך בין מורא'דיג צובראכן דערפון, ווייל איך פרוביר זייער שטארק צו זיין ערליך, און דעס קלאפט מיך אראפ. און אויך אז די קומענדיגע שבת איז יום כיפור, און איך האב געהערט שרעקעדיגע זאכן אויף ווער עס ווערט א ב"ק אום יום כיפור.

איך וואלט זייער שטארק געוואלט דער ראש ישיבה זאל מיך געבן אן עצה וויאזוי צו זיין אפגעהיטן דערפון.

א גרויסן שכח פאר אלעס.

מנשה

תשובה מאת הראש ישיבה שליט"א:

בעזרת השם יתברך - יום ד׳ פרשת וזאת הברכה-א, ז׳ תשרי, שנת תשע״ח לפ״ק

לכבוד הבחור מנשה נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

איך בעט דיר זייער, שטארק דיר און ווער נישט צעבראכן; וויסן זאלסטו אז דער אייבערשטערווארט מען זאל תשובה טון, און ווען מען טוט תשובה נעמט ער צוריק דעם מענטש, און ער רעכנט כאילו דער מענטש האט קיינמאל נישט געזינדיגט. זארג זיך נישט אויף וואס עס גייט זיין, און פייניג דיך נישט מיטן עבר - וואס איז געווען, דו טו וואס דער הייליגער רבי האט געזאגט, זע צו זאגן יעדן טאג דעם ״תיקון הכללי״: די צען קאפיטלעך תהילים, וואס דער הייליגער רבי האט אונז מגלה געווען אז דאס איז א תיקון הברית (קאפיטל ט״ז, ל״ב, מ״א, מ״ב, נ״ט, ע״ז, צ׳, ק״ה, קל״ז, ק״נ). דער רבי האט געזאגט אז ווער עס זאגט די צען קאפיטלעך תהילים דארף זיך גארנישט זארגן, נאך האט דער רבי געזאגט (שיחות הר״ן, סימן קמא): אז אסאך צדיקים האבן געוואלט משיג זיין דעם תיקון, אבער זיי האבן עס נישט געקענט משיג זיין; א טייל זענען אוועק פון דער וועלט פאר זיי האבן בכלל געקענט דערגיין דעם תיקון, און א טייל צדיקים האבן יא אנגעהויבן משיג צו זיין דעם תיקון, אבער זיי זענען נפטר געווארן אינמיטן, אבער מיר - זאגט דער רבי - האט דער אייבערשטער געהאלפן אז איך האב געקענט דערגיין דעם תיקון; זאלסט יעדן טאג זאגן די תיקון הכללי, אזוי ווי ברסלב׳ער חסידים פירן זיך צו זאגן יעדן טאג נאך תפילת שחרית ווען מען איז נאך אנגעטון טלית ותפילין. וועסטו זוכה זיין צו פארעכטן אלעס וואס דו האסט פוגם געווען.

זע צו לערנען יעדן טאג אביסל חומש - שנים מקרא ואחד תרגום; זונטאג ביז שני, מאנטאג ביז שלישי און אזוי ווייטער ביז סוף וואך. און אויב דו האסט נאך אפאר מינוט לייג צו רש״י, דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר״ן, חלק א׳, סימן יט) אז שנים מקרא ואחד תרגום איז א תיקון הברית.

זע צו זאגן יעדן טאג משניות, וואס דאס רייניגט דעם מענטש; ״מִשְׁנָה״ איז די אותיות ״נְשָׁמָה״; ווי מער א מענטש זאגט משניות איז ער זיך מְשַׁנֶּה אינגאנצן, און ער ווערט ריין. משניות שלעפט ארויס דעם מענטש פון די טיפסטע בלאטע, וואס מִשְׁנָה איז די ראשי תיבות (תהילים ל, ד): ״הֶ׳עֱלִיתָ מִ׳ן שְׁ׳אוֹל נַ׳פְשִׁי״, אז מען זאגט משניות נעמט עס ארויס דעם מענטש פון די טיפסטע שמוציגסטע פלעצער וואו דער מענטש איז רחמנא לצלן אריין געפאלן. אויב דו קענסט זאגן אכצן פרקים משניות - מה טוב, ווייל ח״י פרקים משניות מאכט אז דער מענטש זאל ווערן לויטער, און עס געבט צוריק דעם מח פארן מענטש, ווייל ווען א מענטש זינדיגט אין די עקעלדיגע עבירה פון פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה רחמנא לצלן, ווערט אים אויסגעריסן זיין מח מחשבה, ווייל די זרע קומט פונעם מח, און אז מען זינדיגט ווערט דער מח אויסגעטריקנט וכו׳, אבער אז מען זאגט אסאך פרקים משניות באקומט מען צוריק א קלארע מח. אויב דו קומסט נישט אן צו זאגן ח״י פרקים, זאג וויפיל דו קענסט.

אזוי אויך זאלסטו זען צו לערנען א דף גמרא יעדן טאג; דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר״ן, חלק א׳, סימן ריד): ״תַּלְמוּד בְּגִימַטְרִיָּא אוֹתִיּוֹת שֶׁל שְׁמָהּ לִילִית, עַל כֵּן יֵשׁ כֹּחַ בְּלִמּוּד הַתַּלְמוּד לְהַכְנִיעַ אוֹתָהּ״, תלמוד באטרעפט די זעלבע ווי דער נאמען פון די קליפה וואס מאכט א מענטש זינדיגן אין פגם הברית; דערפאר אז מען לערנט גמרא איז מען מכניע די קליפה. אפילו דו פארשטייסט נישט וואס דו לערנסט ווייל דיין מח איז דיר אויסגעריסן פון די עקעלדיגע עבירה פון פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה רחמנא לצלן, דאך זאלסטו לערנען גמרא מיט משניות אפילו אן פארשטיין, און דאס וועט דיר ראטעווען פון דיין ברענעדיגע יצר הרע; דאס איז דער עצה צו קענען ארויס קריכן פון די טיפע בלאטע פון עבירות.

דער רבי האט געזאגט (שיחות הר״ן, סימן יט): ״אֲפִילּוּ אוֹתָן הָאֲנָשִׁים הָרְחוֹקִים מִן הַקְּדֻשָּׁה מְאֹד, שֶׁנִּלְכְּדוּ בִּמְצוּדָה רָעָה, עַד שֶׁרְגִילִין בַּעֲבֵרוֹת חַס וְשָׁלוֹם, רַחֲמָנָא לִצְלָן״, אפילו א מענטש וואס איז זייער ווייט פון קדושה, ער טוט עבירות רחמנא לצלן, און ער איז שוין אראפ געפאלן אין שאול תחתית, ״אַף עַל פִּי כֵן, הַכֹּחַ שֶׁל הַתּוֹרָה גָּדוֹל כָּל כָּךְ, עַד שֶׁיְּכוֹלָה לְהוֹצִיא אוֹתָם מִן הָעֲבֵרוֹת שֶׁרְגִילִין בָּהֶם חַס וְשָׁלוֹם, וְאִם יַעֲשׂוּ לָהֶם חֹק קָבוּעַ וְחִיּוּב חָזָק לִלְמֹד בְּכָל יוֹם וָיוֹם כָּךְ וְכָךְ, יִהְיֶה אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה, בְּוַדַּאי יִזְכּוּ לָצֵאת מִמְּצוּדָתָם הָרָעָה עַל יְדֵי הַתּוֹרָה, כִּי כֹּחַ הַתּוֹרָה גָּדוֹל מְאֹד״. אויב וועט ער זיך מאכן א קביעות צו לערנען יעדן טאג

״כך וכך״ וועט ער סוף כל סוף ארויס גיין פון זיין בלאטע, ווייל די כח פון תורה איז אזוי גרויס, אז עס נעמט ארויס דעם מענטש פון זיין שלעכטס.

ווען דער רבי האט דאס געזאגט האט ר׳ נתן געפרעגט דעם רבי׳ן: ״צי תורה קען אויך העלפן אזא איינעם וואס איז אראפ געפאלן אין די עקעלדיגע עבירה פון פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה רחמנא לצלן? האט דער רבי געשריגן אויף אים און געזאגט: ״דו ווייסט ווי גרויס דער כח פון תורה איז? תורה איז העכער פון אלעס! אפילו א מענטש וואס ווייקט זיך אין די עקעלדיגע עבירה פון פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה רחמנא לצלן, אויב דער מענטש וועט לערנען יעדן טאג ׳כך וכך׳ וועט ער ווערן אן ערליכער איד (חיי מוהר״ן, סימן תקעג). איך מיין אז איינמאל מען הערט אזא שיחה פון רבי׳ן איז שוין ביטול הבחירה, ווייל וואו דער ס״מ זאל דיך נאר אריין ווארפן, און וואס עס זאל נאר איבער גיין אויף דיר, האסטו שוין א וועג פון רבי׳ן ווי אזוי מען קען ארויס גיין פון דארט.

דערפאר טייערע מנשה נרו יאיר, שטארק דיר און זיי נישט צעבראכן ביי דיר ווען דו זעסט אז ווי מער דו ווילסט זיך צוריקערן צום אייבערשטן פאלסטו אראפ נאכאמאל און נאכאמאל, און ווי מער דו ווילסט זיין אפגעהיטן אין קדושת הברית פאלסטו אראפ נאכאמאל, און דו ווערסט נכשל בפגם הברית רחמנא לצלן; אזוי גייט עס מיט יעדן איינעם וואס וויל זיך צוריקערן צום אייבערשטן. אזוי ווי דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר״ן, חלק ב׳, סימן מח): ״כְּשֶׁאָדָם נִכְנָס בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם, אֲזַי הַדֶּרֶךְ - שֶׁמַּרְאִין לוֹ הִתְרַחֲקוּת״, ווען א מענטש וויל ווערן אן ערליכער איד, הייבט ער אן שפירן כאילו מען דארף אים נישט, ער שפירט ווי מען שטופט אים אוועק פון הימל וכו׳ וכו׳, אבער באמת - זאגט דער רבי - איז דאס נאר אים מקרב צו זיין, און מען וויל זען ווי ער שטארקט זיך און ער קומט צוריק צום אייבערשטן.

א איד איז אמאל געקומען צום הייליגן טשערנאבלער מגיד זכותו יגן עלינו און זיך באקלאגט אז ער ווערט נכשל יעדע נאכט בעוון קרי רחמנא לצלן, ער האט געוויינט אז דער הייליגער מגיד זאל אים געבן א עצה, האט אים דער מגיד געגעבן א עצה, למעשה איז ער צוריק געקומען נאך א טאג אז די עצה העלפט נישט, האט ער אים געגעבן אן אנדערע עצה, און ער איז צוריק געקומען זאגן אז די עצה העלפט אויך נישט, און ער זעט יעדע נאכט קרי רחמנא לצלן, האט אים דער הייליגער מגיד זכותו יגן עלינו געזאגט: ״יעצט וועל איך דיר געבן א סגולה וואס דו וועסט שוין נישט צוריק קומען צו מיר, ווייל די סגולה וועט דיר זיכער העלפן״, ער האט אים ארויס געבערענגט דעם ספר ׳ליקוטי מוהר״ן׳ און אים געזאגט: ״לערן יעדע נאכט פאר די גייסט שלאפן אביסל פון דעם ספר, וועסטו זיכער ווערן אפגעהיטן פון אלע שלעכטס און פון מקרה לילה״.

דער אייבערשטער זאל העלפן אז דו זאלסט מצליח זיין אין אלע דיינע וועגן.

א גמר חתימה טובה און א גוט געבענטשט יאר.

...

~~~~~~~~~~~

תוכן השאלה:

לכבוד הראש ישיבה שליט"א,

אין די טעג פון ראש השנה העעל"ט, איז מיר איינגעפאלן א שאלה. ווען מען דאווענט די שמונה עשרה פון מוסף אום ראש השנה, מעג מען דארט רעדן צום אייבערשטן אויף אידיש? אדער אפשר איז עס א הפסק צווישן די תקיעות?

מרדכי

תשובה מאת הראש ישיבה שליט"א:

בעזרת השם יתברך - יום ד׳ פרשת וזאת הברכה-א, ז׳ תשרי, שנת תשע״ח לפ״ק

לכבוד מרדכי נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

וואויל איז דיר און וואויל איז דיין חלק אז דו טוסט די עצה פון הייליגן רבי׳ן צו מאכן התבודדות; דער רבי האט געזאגט (ליקוטי מוהר״ן, חלק ב׳, סימן ק): ״מִקָּטָן וְעַד גָּדוֹל אִי אֶפְשָׁר לִהְיוֹת אִישׁ כָּשֵׁר בֶּאֱמֶת, כִּי אִם עַל יְדֵי הִתְבּוֹדְדוּת״, מען קען נישט זיין קיין ערליכער איד נאר אז מען מאכט התבודדות; דאס הייסט, מען זאל זיך צוגעוואוינען צו רעדן צום אייבערשטן אויף די שפראך וואס מען איז צוגעוואוינט צו רעדן, מען זאל אים אלעס דערציילן - אלע ירידות, אלע נפילות און אלעס וואס טוט וויי פארן מענטש.

און דער רבי האט געזאגט (שם, סימן צו): ״אֲפִילוּ כְּשֶׁאֵין יְכוֹלִין לְדַבֵּר כְּלָל, אֲפִילוּ כְּשֶׁמְּדַבְּרִין רַק דִּבּוּר אֶחָד, גַּם כֵּן טוֹב מְאֹד״, אפילו מען האט נישט קיין דיבורים וואס צו רעדן צום אייבערשטן, מען קען נאר זאגן איין ווארט, איז דאס אויך זייער חשוב אין הימל.
~~~~~~~~~~~

דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ט): "עִקַּר הַחִיּוּת מְקַבְּלִין מֵהַתְּפִלָּה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: 'תְּפִלָּה לְאֵל חַיָּי'", דער גאנצער חיות פונעם מענטש קומט פון דעם וואס א מענטש דאווענט צום אייבערשטן. נאך זאגט דער רבי (ליקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ב) אז תפילה, דאס איז אזוי ווי די נאז פונעם מענטש; א מענטש אן א נאז קען נישט לעבן, ווייל מען אטעמט פון די נאז, אזוי דארף א מענטש זיך צוגעוואוינען אזוי שטארק צו לעבן מיט תפילה אז עס זאל זיין ביי אים ממש ווי אטעמען; עס איז נישט שייך צו זאגן פאר א מענטש יעצט קען מען יא אטעמען, יעצט קען מען נישט אטעמען, אטעמען דארף מען א גאנצע צייט, אזוי אויך דארף זיך א מענטש צוגעוואוינען צו רעדן צום אייבערשטן יעדע מינוט און יעדע סקונדע - א גאנצן טאג, אזוי אויך אינמיטן דאווענען, און דאס איז בכלל נישט קיין הפסק. פארקערט, ווען א מענטש געוואוינט זיך צו צו רעדן צום אייבערשטן ביים דאווענען, איז אים דאס גאנצע דאווענען גאר אנדערש, ער שפירט ווי ער רעדט צום אייבערשטן.

קומט אויס אז ווי מער א מענטש געוואוינט זיך צו צו רעדן צום אייבערשטן, ווערט ביי אים שטערקער זיין אמונה, ער הייבט אן שפירן ווי דער אייבערשטער איז מיט אים, ביי אים און נעבן אים, און דעמאלט וועט ער גאר אנדערש דאווענען, אזוי ווי דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סב): "וּבֶאֱמֶת, אִם הָיָה יוֹדֵעַ הָאָדָם יְדִיעָה בְּלֵב שָׁלֵם, 'שֶׁמְּלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ', וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עוֹמֵד בִּשְׁעַת הַתְּפִלָּה, וְשׁוֹמֵעַ הַתְּפִלָּה, וַדַּאי הָיָה מִתְפַּלֵּל בְּהִתְלַהֲבוּת גָּדוֹל, וְהָיָה מְדַקְדֵּק מְאֹד לְכַוֵּן אֶת דְּבָרָיו", ווען א מענטש וואלט ווען געוואוסט ביי זיך קלאר אז דער אייבערשטער שטייט נעבן אים בשעת ער דאווענט, און ער הערט צו יעדעס ווארט וואס ער בעט, וואלט דער מענטש געדאווענט אזוי ווי עס דארף צו זיין, און ער וואלט מכוון געווען יעדע איינציגע ווארט ווי אזוי ער זאגט עס ארויס.

מוהרא"ש האט דערציילט אז ער האט געהערט פון אלטע ברסלב'ער אידן וואס האבן געוואוינט אין אומאן, אז עס איז געווען א ברסלב'ער חסיד א שוסטער, זייער א פשוט'ער איד, ווען מען פלעגט אריין קומען צו אים אין זיין געשעפט, האט מען געזען א מורא'דיגע בילד פאר זיך, ער פלעגט שטיין און האקן מיטן האמער אויף די שיך און רעדן צום אייבערשטן, ער איז געווען אזוי פארטיפט אין רעדן צום אייבערשטן, אז ער פלעגט נישט באמערקן ווי איינער איז אריין געקומען אין געשעפט.

ווען ער פלעגט באמערקן ווי איינער שטייט דארט, פלעגט ער אפשטעלן די ארבעט און פרעגן דעם מענטש וואס איז דארט אריין געקומען: "איך האב א שאלה, איך ארבעט מיט שיך, און ווען מען כאפט אן שיך ווערט מען טמא, און איך וויל רעדן צום אייבערשטן, וויל איך וויסן צי איך מעג רעדן צום אייבערשטן ווען איך ארבעט מיט די שיך?" מוהרא"ש

האט פארציילט אז ער האט געהערט די מעשה פון עטליכע ברסלב׳ע אידן, וואס אלע האבן געהאט די זעלבע מעשה, און אלע האבן פארציילט אז זיי האבן נישט געוואוסט וואס אים צו ענטפערן.

בשעת מוהרא״ש האט דערציילט די מעשה האט א אינגערמאן אריין געפרעגט אינמיטן שיעור: ״למעשה מעג מען רעדן צום אייבערשטן אויף א פלאץ וואס מען טאר נישט לערנען, אדער ווען מען איז נישט געוואשן די הענט?״ און מוהרא״ש האט געזאגט: ״עס איז ׳הלכה ואין מורין כן׳״; דאס הייסט, עס איז דא הלכות וואס מען קען נישט זאגן אז מען זאל אזוי טון.

דער אייבערשטער זאל העלפן אז דו זאלסט מצליח זיין אין אלע דיינע וועגן.

א גמר חתימה טובה און א גוט געבענטשט יאר.

...

~~~~~~~~~~~

תוכן השאלה:

לכבוד הרב הראש ישיבה שליט"א,

תודה וברכה לכל השיעורים הקדושים שלכם המחיים ומחזקים פגרים מתים ממש.

ברצוני לשאול אודות ענין ששמעתי באחד מהשיעורים ששלחו בחיזוק היומי בענין שאצל ציון רבינו צריכים לבוא עם דרך ארץ ולא לעשות קומזיצים כי המקום הוא מקום קדוש, וכן כל דברים כיוצא בהן כגון לבוא עם כובע וחלופה. ושאלתי הוא כי הן אמת שיש מקומות שמכבדים מאד את מקומות הציון של הרבי שלהם כגון בחב"ד, אבל האם הרבי מחב"ד אי פעם הבטיח הבטחות כאלו לאנשים המונחים בשאול תחתית תחתית, ובודאי ציון רבינו הוא מקום קדוש ונורא אבל הלא רבינו הוא כמו האם שלנו, הרוחץ אותנו, הוא רבי שמבין אותנו, וגם כבוד הרב שליט"א דימה את ציון רבינו שנתאר אם היינו הולכים לרבי חי אם היינו הולכים בלי כובע וחלופה, ודאי כשהולכים מפעם לפעם לאדמו"ר שיושב על כיסא מלכותו כמו מלך, שם הולכים עם כובע וחגורה, אבל נתאר אם מוהרא"ש היה חי ודאי שבביתו היינו באים עם כובע וחלופה, אבל סתם ככה כשהיינו מדברים אליו בבית המדרש או לומדים שמה, ברור שלא הייתי הולך עם בגד עליון.

ובאמת לא רציתי להגיב אבל ראיתי שזה עוצר אותי מלילך על הציון, כי בכל פעם שאני ניגש אני חושב: אוי! אני צריך לחזור עכשיו להדירה ולא מונע אותי מלילך להציון. וגם רואים אצל רבי חיי רוקדים עימו ועושים קומזיצים לפניו, למה לעשות עוד גדרים על הציון, שאפילו בלי ההגבלות החדשות קשה מאד לבוא? ואנחנו
~~~~~~~~~~~

אנשים פשוטים ומגושמים מאד, ורוצים לבוא בכל עת את הקודש. וגם מוהרא"ש לא הקפיד על זה, רק דיבר שלא יעשנו שם ולא לעשות מערת פרוצים לשתות בירה ולבטל הזמן וכדומה בדברים כאלו, אבל שנלך עם בגד עליון ועם כובע, למה ועל מה?

תודה רבה על כל השיעורים, כי הם חיינו ואורך ימינו. המאחל לכם שנה טובה ומתוקה.

נחמן

תשובה מאת הראש ישיבה שליט"א:

בעזרת השם יתברך - יום ה׳ פרשת וזאת הברכה-א, ח׳ תשרי, שנת תשע״ח לפ״ק

לכבוד נחמן נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

געלויבט דעם אייבערשטן אז מיר זענען געווען ביים הייליגן רבי׳ן אויף ראש השנה; דער רבי האט געזאגט (חיי מוהר״ן, סימן תג): ״מִי שֶׁהָיָה אֶצְלִי עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, רָאוּי לִשְׂמוֹחַ מְאֹד כָּל הַשָּׁנָה״, ווער עס איז געווען ביי מיר ראש השנה דארף זיין זייער פרייליך. ר׳ נתן האט געזאגט, ווער עס קומט קיין אומאן אויף ראש השנה, האט א חלק אין די גאולה; מען זעט די לעצטע פאר יאר וואס עס טוט זיך אפ אין אומאן, טויזענטער אידן קומען צו פארן פון די גאנצע וועלט צום רבי׳נס ראש השנה, יעדער איינער צעברעכט זיינע מניעות און קומט מיט מסירות נפש, און יעדעס יאר ווערט נתרבה דער קיבוץ אין אומאן. דאס יאר זאגט מען איז געווען קרוב צו הונדערט טויזענט אידן, כן ירבו.

איך בין שטענדיג מעורר מיינע תלמידים - סיי די בחורים און סיי די אינגעלייט, פאר ראש השנה ווען מיר פארן צום ציון, אז ביים ציון דארף מען זיך אויפפירן מיט גרויס דרך ארץ. דער רבי איז דארט, און מען דארף זיך פארשטעלן כאילו מיר וואלטן אריין צום רבי׳ן, וואלטן מיר זיכער אריין מיט גרויס דרך ארץ און יראת הכבוד.

אמאל איז דער רבי געזיצן אין שטוב מיט זיין טאכטער, און זיי האבן געהערט ווי א פרוי וויינט אויפן קבר פון איר טאטע, האט דער רבי געזאגט פאר זיין טאכטער: ״דער מת איז בכלל נישט דא און הערט בכלל נישט איר וויינען, אבער ווען איך וועל אוועק גיין מזה העולם און מען וועט קומען צו מיין קבר, וועל איך הערן וואס מען רעדט צו מיר״, און דער רבי איז אריין אין אן אנדערע צימער און געזאגט: ״אזוי ווי איך קען הערן דא ווען דו רופסט

מיר פון די אנדערע זייט, אזוי וועל איך הערן וואס דו וועסט בעטן ביי מיין ציון" (שיחות הר"ן, סימן קנו).

דערפאר, ווען מען גייט צו א ציון פון א צדיק, בפרט צום הייליגן רבינ'ס ציון, דארף מען קומען מיט גרויס דרך ארץ. ביים רבי'ן איז געווען 'דרך ארץ' א יסוד היסודות; דער רבי האט געזאגט: "אִם קֵיסָרִים וּמְלָכִים הָיוּ יוֹדְעִים אֵיךְ אֲנִי מְלַמֵּד אֶת אֲנָשַׁי דֶּרֶךְ אֶרֶץ", ווען קעניגן וואלטן געוואוסט וואסערע דרך ארץ איך לערן אויס מיינע תלמידים, "הָיוּ שׁוֹלְחִים אֶת בְּנֵיהֶם אֵלַי לִלְמוֹד דֶּרֶךְ אֶרֶץ", וואלטן זיי געשיקט זייערע קינדער צו מיר איך זאל זיי אויסלערנען דרך ארץ.

פארשטייט זיך אז ווען מען קומט צום רבי'ן איז מען פארנומען מיט זיך אליין; עס איז נישט דיין געשעפט ווי אזוי דער קומט און ווי אזוי יענער קומט, מען דארף קוקן אויף זיך אליין, ווייל דער רבי איז אזוי ווי א דאקטער וואס היילט אויס (ליקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ל), און ווען מען קומט אין שפיטאל קען מען נישט קוקן ווער נאך עס קומט, און וואס ער זוכט ער דא, און וואס ער דארף; נאר יעדער קומט צום רבי'ן זיך אויסהיילן.

מוהרא"ש זכרונו לברכה פלעגט זייער מקפיד זיין אז מען זאל נישט לאזן אין א בית המדרש 'היכל הקודש' זיך דרייען מענטשן וואס זעען אויס אינטערעסאנט, ווייל נאכדעם איז דאס מרחק מענטשן; מענטשן זאגן: "קוק די ברסלב'ע משוגעים", און דער רבי זאגט (ספר המידות, אות צדיק, סימן סט): "מִי שֶׁאוֹהֵב אֶת הַצַּדִּיק צָרִיךְ לִשְׁמוֹר אֶת הַצַּדִּיק שֶׁלֹּא יָצָא עָלָיו שֵׁם רַע", ווער עס האט ליב דעם צדיק, זאל אכטונג געבן אז עס זאל נישט ארויס גיין קיין שלעכטע נאמען אויף דעם צדיק; דערפאר פלעגט מוהרא"ש זייער מקפיד זיין עס זאלן זיך נישט דרייען אין 'היכל הקודש' מענטשן וואס זענען משונה קרן, ווייל דאס אליין איז שוין חצי נזק. אבער אין אומאן - פלעגט מוהרא"ש זאגן - טאר מען גארנישט זאגן פאר קיינעם, ווייל מען שפילט זיך מיט אידישע נשמות, און זיי זענען נישט געקומען צו דיר, זיי זענען געקומען צום רבי'ן.

מוהרא"ש זכרונו לברכה האט דערציילט אז עס איז געווען איינער פון אנשי שלומינו מיטן נאמען משה וועלוול, עס איז ארויס אויף אים א שם רע - א שלעכטע נאמען אז ער טוט שמוץ, און ווען ער איז געקומען צום ציון אויף ראש השנה האט דער טשערינער רב געשריגן אויף אים: "משה וועלוול, דו ביסט אונז א בזיון, ווער בעט דיר דו זאלסט קומען דא?" און אלע אנשי שלומינו האבן געהאט טענות אויף טשערינער רב, 'וואס הייסט דו

שרייסט אויף אים ווער בעט דיר צו קומען דא? ער איז נישט געקומען צו דיר, ער איז געקומען צום רבי׳ן׳.

דער הייליגער רבי זאגט (ספר המידות, אות בגדים, סימן א): ״בִּגְדֵי אָדָם מְרַמְּזִים עַל מִדּוֹתָיו שֶׁל אָדָם״, די קליידער וואס מען טוט אן, דאס ווייזט ווער דער מענטש איז, ווען א מענטש טוט זיך אן שיינע בגדים, נישט צעריסן, זעט מען אז דער מענטש איז א נארמאלער מענטש, אבער ווען א מענטש גייט אנגעטון צעריסענע קליידער זעט מען גלייך אז דער איז נישט קיין מסודר׳דיגער מענטש וכו׳. דאס זעלבע איז ווען א מענטש קומט אין שול דאווענען מיט דרך ארץ אנגעטון, אזוי ווי ער גייט ווען צו א שמחה וכו׳, זעט מען אז דער מענטש האט דרך ארץ, און פארקערט אויך (פארשטייט זיך אז דאס טאר נישט מעכב זיין צו גיין אין שול; אויב איינער איז אינמיטן ארבעט מיט די ארבעטס קליידער דארף ער אזוי דאווענען וכו׳, מען רעדט ווי אזוי דער מענטש שטעלט זיך אהער). דאס זעלבע דארף א מענטש אכטונג געבן, ווען ער קומט צום רבי׳ן דארף ער קומען אנגעטון מיט דרך ארץ אזוי ווי עס פאסט וכו׳.

דאס וואס דו שרייבסט מיר וועגן קומזיץ וכו׳; זאלסט וויסן אז עס איז א מורא׳דיגע חוצפה צו קומען ביים ציון שיכור׳ן, נאכדעם וואס דער רבי האט נישט געוואלט מען זאל טרינקן קיין משקה המשכר, און ווען א מענטש טרינקט פאר זיך איז איין צרה, אבער קומען טרינקען ביים ציון, דאס איז שוין א גרויסע עזות, ״הֲגַם לִכְבּוֹשׁ אֶת הַמַּלְכָּה עִמִּי בַּבָּיִת״, בפרט ווען דאס ווערט אנגעפירט דורך כלומר׳ישע היימישע ברסלב׳ער חסידים. עס איז דא גענוג פלעצער ארום דעם ציון וואו צו זינגען און צו טאנצן וכו׳. געדענק וואס דער רבי זאגט (ספר המידות, אות צדיק, סימן סט): ״מִי שֶׁאוֹהֵב אֶת הַצַּדִּיק צָרִיךְ לִשְׁמוֹר אֶת הַצַּדִּיק שֶׁלֹּא יָצָא עָלָיו שֵׁם רַע״, ווער עס האט ליב דעם צדיק, זאל אכטונג געבן אויפן נאמען פונעם צדיק.

אז דו דערמאנסט חב״ד, זאלסטו וויסן אז אין חב״ד דארט האט מען געקענט זען וואס הייסט דרך ארץ; וואס הייסט האבן דרך ארץ פארן רבי. מען פלעגט טרינקען ביי די פארברענגען ביז מען איז געווארן טויט שיכור, עס זענען געווען חסידים וואס זענען געליגן טויט שיכור אויף דער ערד, אבער אזוי ווי מען האט געהערט אז דער רבי קומט אריין, האט זיך יעדער אויף געשטעלט מיט אזא פחד, מיט אזא אימה ויראה, אז זיי זענען געווארן גלייך ניכטער. אזוי ווי עס איז אמאל געווען ביים הייליגן צמח צדק זכותו יגן עלינו, ער האט אמאל געטרינקען זייער א שארפע משקה און ער איז געווארן זייער רויט און שיכור, פלוצלינג האט ער אנגעהויבן זאגן זייער טיפע תורות כאילו ער האט גארנישט געטרינקען. שפעטער האבן די תלמידים געזאגט פארן צמח צדק אז עס איז א חידוש ווי אזוי דער רבי

איז געווארן גלייך ניכטער, האט דער הייליגער צמח צדק זיי געזאגט אז ער האט זיך אנגעהויבן מתבונן צו זיין בגדלות השם, און דורכדעם איז געפאלן אויף אים זייער א גרויסע פחד, און חכמינו זכרונם לברכה "יַיִן קָשָׁה - פַּחַד מְפִיגוֹ", אז פחד וועפט אויס וויין (באמת זאגט די גמרא אין בבא בתרא (י.) פארקערט: "פחד קשה - יין מפיגו", אבער דער צמח צדק האט זיך אזוי אויסגעדריקט).

דער אייבערשטער זאל העלפן אז דו זאלסט מצליח זיין אין אלע דיינע וועגן.

א גמר חתימה טובה און א גוט געבענטשט יאר.

...

~~~~~~~~~~

תוכן השאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

געלויבט דער הייליגער באשעפער אז איך האב זוכה געווען צו זיין דעם ראש השנה אין אומאן, און אויסגעבעטן א גוט יאר.

איך בין א כתה ב' מלמד שוין פאר זעכצן יאר, כולם שוים לטובה. ברוך ה' אז איך האב זייער שיין מצליח געווען מיט מיינע תלמידים, דער מוסד וואו איך בין איינגעשטעלט, די עלטערן, און די קינדער, זענען אלע געווען מורא'דיג צופרידן פון מיין ארבעט.

יעצט איז אנקומען ביי אונז אין מוסד פרישע הנהלה, און פאר זיי געפעלט נישט אז איך פאר קיין אומאן אויף ראש השנה, און דעריבער האבן זיי מיר יעצט געמאלדן אז אזוי ווי איך בין געפארן קיין אומאן, זאגן זיי מיר אפ פון די מלומדות, און זיי זאגן אז זיי טוען דאס אויפ'ן באפעל פונעם רבי'ן פון אונזערע מוסדות.

דאס טוט מיר זייער שטארק וויי, איך ווייס אז די הנהלה איז אלעמאל געווען זייער צופרידן פון מיין ארבעט, און די איינציגסטע עבירה וואס זיי האבן געטראפן ביי מיר איז נאר דאס אז איך בין געפארן קיין אומאן אויף ראש השנה. איך האב קיינמאל נישט גערעדט צו די קינדער אין קלאס וועגן אומאן, איך פאר נאר אויף אומאן צו קענען זוכה זיין צו די געוואלדיגע הבטחות וואס דער הייליגער רבי האט צוגעזאגט פאר ווער עס קומט צו אים אויף ראש השנה. וואס קען איך טון אין אזא צייט?

אויך וויל איך וויסן, אזוי ווי די מוסדות ... האבן מיר געבעטן צו קומען זיין א מלמד ביי זיי, אויב זאל איך אננעמען דעם פארשלאג.
~~~~~~~~~~

א גרויסן יישר כח פאר אלעס.

יואל

תשובה מאת הראש ישיבה שליט"א:

בעזרת השם יתברך - יום ה׳ פרשת וזאת הברכה-א, ח׳ תשרי, שנת תשע״ח לפ״ק

לכבוד האברך היקר יואל נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

איך קען נישט קומען צו מיר פון דעם וואס דו שרייבסט מיר אז מען האט דיר אפגעזאגט פון דיין פרנסה בלויז פאר דעם איינציגן חטא אז דו ביסט געפארן קיין אומאן אויף ראש השנה צום הייליגן רבינ׳ס קיבוץ; איך האב גרויס מיטלייד מיט דיר, איך שפיר דיין צער, און עס טוט מיר זייער וויי.

איך קען דיר פארשטיין ווייל איך בין דאס אריבער פאר צען יאר צוריק, מיר האט מען אויך מקפח געווען מיין פרנסה פאר צען יאר צוריק, ווען איך בין צוריק געקומען פון אומאן, ערב יום כיפור תשס״ט, און מיין גאנצע חטא איז געווען אז איך האב גענומען בחורים וואס האבן נישט געלערנט און נישט געדאווענט און איך האב זיי מקרב געווען צום אייבערשטן, איך האב אין זיי אריין געלייגט אמונה פשוטה און זיי געוויזן אז זיי זענען אויך חשוב ביים אייבערשטן וכו׳ וכו׳, איך האב זיי געוויזן אז אפילו זיי זענען נישט קיין מצוינים אדער חריפים קענען זיי אויך לערנען וכו׳.

אבער ביי דיר איז עס נאך ערגער, ווייל דו ביסט א כתה ב׳ מלמד, שוין פאר זעכצן יאר כן-ירבו, אסאך פון דיינע תלמידים האבן שוין חתונה געהאט און קיין איינער פון זיי פארט נישט קיין אומאן, אז מען זאל זיך קענען אנכאפן אויף דיר אז דו פארכאפסט קינדער וכו׳, שמך הטוב הולך לפניך, יעדער טאטע און מאמע האפן אז זייער קינד וועט אנקומען צו דיר אין דיין כתה, און יעצט איז געקומען א נייער מנהל א באנדיט, וואס ווייסט נאך נישט ווי אזוי דער וועלט פירט זיך (אבות ב, ו): ״עַל דְּאַטֵּפְתְּ, אַטְפוּךְ, וְסוֹף מְטַיְּפָיִךְ יְטוּפוּן״, און ער האט דיר ארויס געווארפן פון דיין מלמדות, אויך האט מיר גערופן האברך היקר ... נרו יאיר אז מען האט אים אויך ארויס געווארפן פון זיין מלמדות, איר זענט געבליבן אן א פרנסה, דאס טוט מיר זייער וויי און איך האב נישט קיין מנוחה.

אבער איך וויל דיר אביסל מחזק זיין אז דו זאלסט זיך נישט פארלירן, וויסן זאלסטו אז פרנסה קומט פונעם אייבערשטן, און קיינער קען דיר נישט צונעמען וואס עס איז אנגעשריבן פאר דיר. חכמינו זכרונם לברכה זאגן (יומא לח.): "בְּשִׁמְךָ יִקְרָאוּךָ וּבִמְקוֹמְךָ יוֹשִׁיבוּךָ, וּמִשֶּׁלְּךָ יִתְּנוּ לָךְ, אֵין אָדָם נוֹגֵעַ בַּמּוּכָן לַחֲבֵרוֹ, וְאֵין מַלְכוּת נוֹגַעַת בַּחֲבֶרְתָּהּ אֲפִילוּ כִּמְלֹא נִימָא", קיינער קען נישט צו נעמען פון א צווייטן אפילו א פרוטה, יעדע זאך קומט פונעם אייבערשטן, בפרט פרנסה וואס חכמינו זכרונם לברכה זאגן (תענית ב.): "אָמַר ר' יוֹחָנָן: ג' מַפְתְּחוֹת בְּיָדוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא", ר' יוחנן זאגט דריי שליסלען איז נאר אין די הענט פונעם אייבערשטן, "מַפְתֵּחַ שֶׁל גְּשָׁמִים, מַפְתֵּחַ שֶׁל חַיָּה, וּמַפְתֵּחַ שֶׁל תְּחִיַּית הַמֵּתִים", די שליסל פון רעגן, קינדער און תחיית המתים, "בְּמַעֲרָבָא אָמְרֵי, אַף מַפְתֵּחַ שֶׁל פַּרְנָסָה", אין ארץ ישראל זאגט מען: אויך די שליסל פון פרנסה. זעט מען אז פרנסה קומט נאר פונעם אייבערשטן. נאך זאגן חז"ל (מכילתא, בשלח): "מִי שֶׁבָּרָא יוֹם - בָּרָא פַּרְנָסָתוֹ", דער אייבערשטער וואס האט באשאפן דעם טאג, האט אנגעגרייט פרנסה פאר דעם טאג.

דערפאר בעט איך דיר זייער, זאלסט נישט ווערן יעצט בעצבות, ווייל דער רבי זאגט (ספר המידות, אות ממון, סימן פט): "הָעַצְבוּת מַפְסִיד הַפַּרְנָסָה", עצבות נעמט אוועק די פרנסה, לייג דיר אריין אין אמונה, גלייב אינעם אייבערשטער, און זינג דיר א גאנצע טאג "קיינער קען מיר נישט גוטס טון, און קיינער קען מיר נישט שלעכטס טון, אלעס איז פונעם אייבערשטן", אזוי וועסטו זוכה זיין צו פרנסה, אזוי ווי דער רבי זאגט (ספר המידות, אות ממון, סימן פג): "אֱמוּנָה הוּא טוֹב לְפַרְנָסָה", אז מען האט אמונה וועט מען זוכה זיין צו פרנסה.

שטארק דיך און שטארק דיין ווייב תחי'; געדענק, ווי דערשראקן דו ביסט יעצט אז דו האסט נישט קיין פרנסה, נאך אסאך מער איז דיין ווייב דערשראקן און צעבראכן, אויך דיינע עלטערע מיידלעך זענען זייער פארשעמט צווישן זייערע חבר'טעס, זאלסטו זען זיי צו מחזק זיין, ווייז נישט ארויס קיין שום פחד און מורא ווען דו ביסט אין שטוב, אדרבה, גיי ארום מיט א פריילעכע פנים, און מאך פריילעך דיין ווייב און קינדער וועסטו זוכה זיין צו פרנסה, אזוי ווי חז"ל זאגן (בבא מציעא נט.): ""אוֹקִירוּ לִנְשַׁיְיכוּ כִּי הֵיכִי דְּתִתְעַתְּרוּ", רבא זאגט: זייט מכבד אייערע ווייבער וועט איר רייך ווערן; און דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סט): "עִיקָּר הָעֲשִׁירוּת בָּאָה בִּזְכוּת הָאִשָּׁה", דער עיקר עשירות קומט בזכות וואס מען איז מכבד די ווייב; אז דו וועסט פרייליך מאכן דיין ווייב און קינדער וועסטו ארויס גיין פון דיין קטנות הדעת, און זוכה זיין צו פרנסה בריווח.

דאס וואס דו שרייבסט מיר אז דער מנהל זאגט דיר אז דאס קומט פונעם אדמו"ר... איך זאג דיר אז דאס האט גארנישט צו טון מיט דעם אדמו"ר פון די מוסד, ער איז קלוגער

פון דעם און ברייטער פון דעם. בכלל זאלסטו וויסן אז דאס פאסט פאר אנדערע חסידות, נישט פאר ... דאס קומט פון אפאר הייך קעפ וואס זיי ווייסן נישט אז נאך אביסל קומען פרישע יונגע הייך קעפ און מען וועט זיי ארויס שיקן, וכן עמא דבר - אזוי פירט זיך דער וועלט.

אויפן פליגער אויפן וועג אהיים פון אומאן זענען צו מיר צוגעקומען צוויי אינגעלייט, איינער א מלמד אין ... און איינער א מגיד שיעור אין ישיבה ...ביידע האבן מיר געזאגט אז זיי ווייסן נישט וואס צו טון ווען זיי קומען צוריק ווייל מען גייט זיי אפזאגן; זיי ביידע זענען גרויסע חסידים פון דעם רבי'ן פון דעם מוסד, זיי קומען פשוט אויף אומאן ווייל זיי דארפן א גרויסע ישועה, זיי האבן געזען וואס דער רבי זאגט (חיי מוהר"ן, סימן ת"ו) אז ראש השנה קען ער יעדן העלפן; דער רבי האט געזאגט אז ווער עס קומט צו אים אויף ראש השנה וועט ער זיין פאר אים אן אדוואקאט (לויער) אז דער מענטש זאל האבן א גוט געבענטשט יאר. האבן זיי זיך געמאכט א קלוגער חשבון, זייער לעבן איז זיי וויכטיגער פון אלסדינג, זענען זיי געקומען אויף אומאן. זיי האבן מיר קלאר געזאגט אז דאס קומט נישט פונעם אדמו"ר דירעקט.

בעט דעם מנהל אז דו ווילסט זיך טרעפן מיט אים נאך פאר יום הקדוש, און זאג אים מיט דיין גאנצע שטארקייט, בזה הלשון: "איך בין דיר קיינמאל נישט מוחל פאר'ן מיר מקפח זיין מיין פרנסה, פאר'ן מיר פארשעמען"; פארצייל אים די מעשה וואס דו האסט געהאט פאר צען יאר צוריק ווען ... האט זיך געקרוינט אלץ ועד החינוך, און ער האט דיר ארויסגעווארפן וכו', ווי ער ליגט טויט קראנק. פארצייל אים די מעשה וואס דו האסט געהאט מיט ... ווען ער האט געמיינט אז ער גייט מסדר זיין די מוסד, ער גייט ארויסרוימען אלע ברסלב'ער מלמדים, ווי ער מוטשעט זיך מיט יעדן איינציגסטן קינד. ער וועט דיר זיכער צוריק זאגן: "אהה דו ביסט אין הימל, דו שעלטסט..." דו שרעק זיך נישט, דארפסט נישט ענטפערן, דיין ווייב זאל אנרופן דעם מחוצפ'ס ווייב און אויך שיינערהייט זאגן אז איך בין נישט מוחל פאר'ן אונז מקפח זיין אונזער פרנסה.

יעצט וויל איך דיר זאגן, דאנק דעם אייבערשטן אז מען האט דיר פארשיקט נאר פאר דעם איינציגן חטא אז דו האסט געפאלגט דעם רבי'ן און געקומען קיין אומאן אויף ראש השנה, און נישט פאר'ן דיר כאפן מיט מעשה תועבות רחמנא לצלן, און זאג פארן אייבערשטן: "רבונו של עולם, מה פשעי ומה חטאתי, וואס האב איך געטון אז מען האט מיר פארשעמט און מיר מקפח געווען מיין פרנסה, נאר ווייל איך וויל זיין גוט, איך וועל זיין ערליך; איך האב געטראפן א רבי וואס לערנט מיר אויס ווי אזוי זיך צו דערהאלטן, א

רבי וואס געבט מיר עצות ווי אזוי זיך צו מחזק זיין אפילו ווען עס גייט נישט אזוי ווי איך וויל. הייליגער באשעפער, נעם אן מיינע בזיונות, זאל דאס זיין פאר מיינע עוונות, העלף מיר איך זאל ווייטער קענען מחנך זיין אידישע קינדער, און קענען מפרנס זיין מיין ווייב און קינדער".

בנוגע וואס דו פרעגסט צי דו זאלסט גיין צו ...; אויב זיי ווילן דיר פאר א מלמד זאלסטו נישט גיין צו זיי, נאר לויפן. געדענק דעם כלל וואס מוהרא"ש זכרונו לברכה האט אונז געגעבן: "דו דארפסט מיר נישט, דארף איך דיר טויזענט מאל מער נישט".

ווייז דעם בריוו פאר האברך ... נרו יאיר, ער דארף נאך מער חיזוק פון דיר וד"ל.

היות דו האסט יעצט א צעבראכענע הארץ, בעט איך דיר זיי מתפלל פאר מיר, יואל בן ריצא רעכיל, דער אייבערשטער האט זייער ליב תפילות וואס קומט ארויס פון א צעבראכענע הארץ.

איך האף דיר צו זען היינט נאכט ביים שיעור.

...

~~~~~~~~~
~~~~~~~~~